KESKNÄDAL

Ilmub aastast 1999

Hind 9 krooni

ISSN 1406-9083

Nr 17 (696) 5. mai 2010

RAHVA POLIITIKALEHT

Kallistage oma emasid 9. mail nii ilmsi kui mõtteis! Lk 8

Barack Obama toetas Keski meeleavaldust Lk 3

Praost Jaan Tammsalu jt kirikutegelased tulid kapist välja Lk 2 ja 4

Jaanus Karilaid: Keskerakond õpetab demokraatiat Lk 2

Linnahall tõotab tuhandeid töökohti!

PIKKI AASTAID HEAD TUTTAVAD : USA suurinvestori Ronald S. Lauderi (vasakul) ja Tallinna linnapea, endise Eesti peaministri Edgar Savisaare koostöö sai alguse juba 1990. aastate alguses. Savisaare valitsuse üks prioriteete oli see, et Eestisse investeeritaks vähemalt sama palju kui Lätti ja Leetu kokku. Lauder kaasati tol ajal edukalt Kunda tsemenditehase rekonstrueerimisse. Nüüd pingutavad mehed ühiselt, et kuue kuu pärast alla kirjutada Tallinna Linnahalli renoveerimise lõplik leping. *Foto:* **Poska maja, kus kirjutati alla Linnahalli renoveerimise eellepingu täiendused.** *Foto Raepress*

Edgar Savisaar ja Ameerika suurinvestor Ronald S. Lauder kirjutasid Poska majas alla aasta tagasi sõlmitud Linnahalli renoveerimise eellepingu täiendlepingule.

Savisaare sõnul on mitmes küsimustes edasi liigutud. „Tallinnas käisid Linnahalli ümberehitust projekteerima asuvad arhitektid ja oleme edasi liikunud finantseerimisküsimuste lahendamises. Samuti on lahendamisel ühisettevõtte loomise küsimus," ütles Savisaar.

Lauder: Tallinnale on konverentsikeskust vaja!

Ronald S. Lauder ütles ajakirjanikele: „Sellise projekti suhtes, mis on oluline Tallinnale ja kogu Eestile, on mul kindlustunne, seepärast olen valmis lepingutele alla kirjutama.

Mõistan, kui oluline on niisugune suur konverentsikeskus Tallinnale. Et keskus, kuhu saavad külalised tulla, on siin väga oluline, näitas ka hiljutine NATO välisministrite kohtumine Tallinnas."

„Nii otseselt kui ka kaudselt loome selle objektiga tuhandeid töökohti. On ainulaadne, et finantseerimine saab olema USA valitsuse garantiiga. Usun, et tänapäeva maailmas on selline võimalus ainulaadne, ja ma ei näe, miks me ei peaks seda tegema," kinnitas Lauder.

„Tallinna linnavalitsusega Linnahalli rekonstrueerimiseks ja selle lähiala väljaarendamiseks eellepingu sõlminud investeerimisfirma *Tallinn Entertainment LLC* võib Eesti riigi nõusolekul saada kavandatavale hiigelinvesteeringule USA valitsuse tagatise," selgitas abilinnapea Taavi Aas.

USA ettevõtetel on võimalik Eestisse investeerimiseks võtta USA valitsuse tagatisel kuni 2,8 miljardit krooni laenu. „Seega võime öelda, et Linnahallist ja selle lähialast meelelahutus-, konverentsi- ja messikeskuse kujundamiseks on raha olemas. Enamgi veel – USA garanteeritavast krediidisummast jätkub investeerimiseks mitmesse teisegi projekti," ütles Aas.

Abilinnapea sõnul on linnavalitsus ja arendajad huvitatud, et Linnahalli ja naaberkinnistute arendamine võimalikult kiiresti algaks.

„Eellepingutega oleme ära fikseerinud olemasoleva olukorra ja need tingimused, mida Linnahalli juures muinsuskaitse nõudeid arvestades üldse tohib või ei tohi teha. Täna nägime, et arendajail on hulk eeltööd tehtud," ütles Aas. „Ka meie oleme huvitatud projekti kiirest käivitamisest ja ehitustööde alustamisest. Olen optimistlik, et eelseisva kuue kuuga lepitakse eellepingud kokku ning saab asuda reaalselt tegelema projekteerimis- ja ehitusküsimustega," sõnas Aas kokkuvõtteks.

Eesti meedial mõru maik suus

Tänane Kesknädal kirjutab pikemalt ärimees Lauderi eluloost ja ettevõtmistest.

Eesti meedia on seni kahetsusväärselt vaikinud Lauderi tegelikust mõjukusest maailma rahandus- ja poliitikailmas. Eesti Ekspressis ja teistes suuremates meediaväljaannetes on Lauderi sihilikult kujutatud pigem üsna tavalise ja tähtsusetu välisinvestorina, nagu neid Eestimaal varemgi on nähtud. Ometi kuulub Lauderide suguvõsa rahandusmaailma absoluutsesse tippu.

Meie meedia leige suhtumine kõrge külalise saabumisse 26. aprillil oli enam kui pentsik. See sarnaneb olukorraga, kus näiteks paavsti visiiti ignoreeritaks ning hiljem nenditaks tagumistel lehekülgedel n-ö repliigi korras, et „ah, see oli üks Lõuna-Euroopa vaimulik, kes Savisaarel hiljuti külas käis".

Kesknädal siiski ootab meedialt tunnustust Keskerakonnale, kes peagi on toomas Eestisse miljardite kroonide eest USA investeeringuid, millega kaasnevad tuhanded töökohad.

Miks nüüd avalikkuse ees alati suurepäraseid mõttekonstruktsioone loovad „kuldsuud" ei räägi, kuidas Keskerakond on Eestit kohe-kohe USA-le maha müümas?

Indrek Veiserik
Raepress

Loe edasi lk 4-5

Juhtkiri

Keskerakond kui demokraatia kool

JAANUS KARILAID
Keskerakonna Läänemaa piirkonna esimees

Eestis vaadatakse prantslasi, soomlasi ja kreeklasi suhteliselt hämmastunud näoga, kui nad oma kodumaal julgevad tänavale tulla oma arvamust avaldama.
Osa meie kirikutegelasi soovib tagasi mõisaajastut, kus mõisnik (loe: valitsus) piitsutas teoorja ja papp puistas hingele palsamit (*3. mai kirikutegelaste avalik pöördumine*). Ega Ansip ja Laar kirikus niisama käi – ka kirik võib olla efektiivne poliitiline instrument. Ajalugu on selle väite tõestustest pungil. Pingete maandamiseks parempoolsetel vahendeid jagub.
Valitsust juhtiv Reformierakond ja kaasvastutaja IRL teevad kõik, et kogu ühiskondlik protest koonduks Delfi kommentaariumi.
Parempoolsetele sobib, kui opositsioon samastada anonüümse sõimuga internetis.
Meedia oli šokis, kui lauluväljakule tuli üle 5000 töötu. TV3 tütarlapsreporter kogeles midagi rahvusvahelisest mainest ja üritas tegeliku probleemi asemel rääkida muust. Valitsusmeelsed ajakirjanikud ponnistavad pikki aastaid kodanikke ehmatada ja veenda, et avalik tänavapoliitika väärib Eestis vaid avalikku hukkamõistu. Siiras on meeleavaldus siis ja ainult siis, kui õukonnameedia ise kutsub nende meest presidendiks valima või Estonia ette isamaalisi laule laulma.
Meie meediaomanikud ja valvetekste treivad tegevjuhid võivad aga hambaid kiristada ja vihast leemendada, kui Keskerakond suudab neid ikka ja jälle ärritada. 1. mai protest koalitsiooni tegevusetuse vastu Toompea lossi ees läks igati korda, üle tuhande inimese ajakirjanduse ründava pilgu all on ikka kõva sõna.
Ärrituse põhjus on muidugi kummaline, aga arvestades taasiseseisvumise sisepoliitilist arengulugu, kahjuks loogiline. Ühiskonnateadlane ja demokraatliku Eesti ajakirjanduse teerajaja Marju Lauristin on oma värskes raamatus „Punane ja sinine“ otse öelnud, et Eesti suurim takistus on poliitilise režiimi vaheldumatus. Korduvalt on paralüseeritud Keskerakonna võimalikku triumfi Riigikogu valimistel.
Ja mis on tulemus?! Nende heakskiidul on vastu võetud uus, kuid inimvaenulik töölepinguseadus. Läbi on viidud ebaprofessionaalne erastamisprotsess. Eesti rahvuslik kapital meie enda majanduselus on marginaliseeritud ja suhteliselt jõuetu, välispoliitika aga primitiivne ega soosi majandust. Üks ja sama poliitiline klikk on valitsenud peaaegu kõik see vabadusaeg.
Reformierakond imbus võimule 1995 ja pole sealt siiani sisuliselt kordagi lahkunud.
Põhiline konfliktikese õukonnameedia jaoks on vaid see, et milline paremerakond saab endale peaministritooli. Peale Reformierakonna, Isamaa ja Res Publica pole värsket õhku riigijuhtimise juurde lastud. Selgelt kontrollitud ühiskond. See, et meil on iga aasta nii kurb inimarengu aruanne, selles on kaasvastutajad ka meie kodukootud meediamogulid. Kohati käitub õukonnameedia nagu keskajal: kui keegi vaidlustab liiga avalikult õiglusetuid rünnakuid, antakse lihtsalt vastu vahtimist. Pole ime, et siit lahkutakse esimesel võimalusel, mis omakorda mõjub positiivselt Ansipi–Partsi töötuse statistikale. Pole inimest, pole probleemi.
Oravate–isamaalaste külmaverelisus sotsiaalmajanduslike kehvade näitajate lahendamisel sunnib järjest rohkem inimesi Eestist emigreerima, ning need, kes ei lahku, lihtsalt heituvad aktiivsest ühiskonnaelust. Uuringufirma Saar Poll tõestas, et 43% inimestest tunnetab ühiskonnas vaesuse kasvu. Eriti teravalt ja valusalt puudutab tööturul toimuv kollaps lapsi.
11. aprilli Eesti Päevaleht kirjutab, et lastest elab vaesuses viiendik. Teadlaste hinnangul pidurdab lapsepõlves kogetud vaesus inimese püüdlusi ka täiskasvanuna. Lastega leibkondadest on enim ohustatud üksikvanemaga pered, kus kasvab üks või rohkem last. Keskmisest kõrgemas riskis elavad ka paljulapselised pered.
22. aprilli Õhtulehes kirjutab ajakirjanik, et aina rohkem on masuajal lapsi, kellele koolitoit on päeva ainus soe kõhutäis ning vahel lausa ainus söögikord üldse. Mõni laps on koolis lausa nii näljas, et kiirabi on pidanud ta koomaeelsest seisundist päästma. Ja selle ainsagi sooja koolitoidu tõi neile Keskerakonna täidetud valimislubadus.
Ansipi valitsus on teinud politikaanliku arvestuse, et kui iga kuu vähemalt korra kõvasti karjuda, et nemad pensione ei vähenda, siis muude ühiskondlike kataklüsmidega tegelema ei peagi.
Talgud on meie rahva oluline kultuurilooline osa. Siin küll eestlane õpetust ei vaja. Kahjuks tundub, et parempoolsed soovivadki, et meie rahvas teeks tasuta või madalapalgalist tööd. Nende deviis on lihtne – „Ise oled süüdi!“.
Meie juhtlause on „Üks kõigi ja kõik ühe eest!“. Tsentrijõudude missioon on näha ühiskonda kui tervikut, samal ajal kui parempoolsete energia läheb valitseva kliki võimupositsioonide kindlustamisele. Parempoolsed ja õukonnameedia külvavad ühiskonda vaid hirmu, mille toel ise materiaalseisse naudinguisse sukelduda. Neile see sobib!

KESKNÄDAL

neti ajakiri

Aadress: 10130 Tallinn, Toom-Rüütli 3/5
Tellimine ja levi: 6 177 717
Toimetajad: 6 274 573
6 274 571
6 274 583

Peatoimetaja : **Urmi Reinde** urmi@kesknadal.ee
Poliitikatoimetaja: **Ivari Vee** ivari@kesknadal.ee
Uudistejuht: **Indrek Veiserik** indrek@kesknadal.ee
Toimetaja: **Tiit Maksim** tiit@kesknadal.ee

Toimetus käsikirju ei tagasta. Kesknädalas ilmunud artiklid väljendavad nende autorite arvamust, mis ei pruugi kokku langeda toimetuse omaga.

Levi AS Express Post ja AS Eesti Post. Lehte kirjastab MTÜ Vaba Ajakirjandus

nädala nupud

Taevas tuligi Ansipile appi!

Taevaste vägede maapealsed esindajad tulidki pika sõnumise peale meie peaministrile appi. Nüüd lõpuks, kui eesti rahvusliku kehandi eluvõimekus on võimu usurpeerinud paremvalitsuste poolt viidud viimse piirini, avastasid kirikutegelased, et enam ei saa vaiki olla. Kirik oli vait, kui mindi valede loosungite all Iraaki kohalikke elanikke tapma. Või mis vait – kirik saatis omalt poolt kaplanidki poiste tapmisvaimu hoidma! Kirik oli vait, kui Eesti venelased-maksumaksjad tulid valitsuse poolt provotseeritud rahulikule meeleavaldusele Pronkssõduri kaitseks ja kui valitsus ei osanud nendega muus keeles vestelda kui vägivalla abil. Kirik oli vait, kui aastatepikku väldanud omandireform on tootnud ühiskonda kodutust ja kibestumist ning ka majanduse ergutamises ei ole täitnud oma eesmärki. Kirik oli vait, kui sms-laenude pakkumise agressiivsus ilmselgelt viis laostumiseni noored kogemusteta pered. Kirik oli vait, kui lastevägistamine dekriminaliseeriti – alandati tüdrukute (muidugi ka poiste) kui seksiobjektide vanusepiiri 18-lt 14-le. Kirik oli vait, kui tuli avalikuks 20 aastat kestnud IRL-i poliitikasekretäri Kaur Hansoni lastevägistamisjuhtum, ja vaikib tänini, kui vaikuse varjus üritatakse sellest õõvastavast juhtumist eemaldada Hansoniga lähedalt seotud teisi süüdlasi. Kirik on vait, kui meedias kajastatav alko-, narko- ja vägivallapropaganda saadab noori karjakaupa otse põrgusse. Kirik ei kõssanud, kui viimaste presidendivalimiste ehk nn kadriorgia alatus ja kõlvatus ületas kõik mõeldavad eetikapiirid ja üliräpasesse poliitmängu kisti süütud lapsed, kelle osaks sai võimujanuline meediapeks. Kirik oli vait, kui Ansip ründas korruptsioonirusikaga vaid oma opositsioonilisi vastaseid, vaikides reformierakondlaste ja isamaaliitlaste suurtest riigikahjulikest afääridest.
Nüüd äkki võttis kirik sõna! Savisaar on ikka igavene siga, vaata, mihukesi plakateid riputab üles, rsk! Kirik on nüüd mures!

Segadus Eesti Panga majandusprognoosi ümber

Pealtnäha on Eesti Panga avalikustatud tänavune majandusprognoos tekitanud segadust. Ajaleht Äripäev ja TV3 tõlgendavad seda nii, et majanduslangus jätkub ja midagi head pole loota. Ajaleht Postimees ja samasse kontserni kuuluv telejaam Kanal 2 raporteerivad sama prognoosi põhjal headest uudistest ja kinnitavad, et üha selgemini paistab tunneli lõpust valgus. Tegelikult vastab kõik meie meedia poliitilistele suundumustele. Mart Kadastiku Postimees ja sama seltskonna mõttekaaslased Kanal 2-st väänasid Eesti Panga prognoosi teadlikult positiivseks. Näha ja kuulda ju on, et neile on justkui antud ülesanne enne valimisi iga päev toita ühiskonda mõne positiivse uudisega Ansipi ja Reformierakonna kohta.
Järele mõeldes sisaldab Eesti Panga prognoos valitsusele tõsist hoiatust. Aga Postimehe kontsern andis oma parima, et sellest positiivset uudist kätte saada. Eesti Panga presidendi Andrus Lipstoki valvsa silma all on oravatele ebamugavaid sõnumeid varemgi "kohendatud". Seekord aga lipsas läbi ka üks lõpuni aus sõnum – majandusprognoosis tunnistatakse, et kui eelmise aasta tööpuudus Eestis ulatus 13,8 protsendini, siis tänavu küünib see 16 protsendini. Mis tähendab, et tööpuuduse protsent 2010. aastal tuleb kõrgem kui 2009. aastal, mitte madalam, nagu Ansip & Co on korduvalt kinnitanud. Lipstokil on selle prognoosi eest Tõnismäel (Reformierakonna kontor!) juba vitsad soolas.

Liisa Pakosta pani kinni üheksa lasteaeda

Neljapäeva, 29. aprilli hommikul Kuku raadios esinedes ründas IRLi juhtivpoliitik Liisa Pakosta **(pildil)** Tallinna linnavalitsust, kes ei suutvat tagada pealinnas lasteaiakohti. Tegelikult võiks Pakosta suu kinni hoida. Kui tema oli abilinnapea IRL-i, Reformierakonna ja Mõõdukate linnavalitsuses, sai ta tuntuks sellega, et müüs odavalt maha Tallinna noortele mõeldud väikelaeva. Lisaks pani ta aastatel 2000–2001 kinni üheksa (!) lasteaeda: Tallinna 13., 60., 92. ja 135. lasteaed, samuti lasteaiad „Saareke“, „Kalevipoja“, „Vahtrake“, „Kaera“ ja „Killustiku“. Selle asemel, et need lasteaiad korda teha, eelistas Pakosta nad sulgeda või oma erakonna (IRL) ainuvõimalikku poliitilist „programmi“ järgides maha müüa. Lastega kauplemine käib IRL-i poliitikutel lihtsalt natuke silmakirjalikumalt kui Reformierakonnal, kes lihtsalt taob emapalga või linnataskust makstava lapsehoidjatasu sulas lauale. Kuku raadios püüdis Pakosta arvustada Tallinna linnavalitsust ja jätta muljet, et Sotsiaalministeeriumi nn lasteaiamäärusega on kõik korras. Tegelikult võiksid raadiokuulajad vanu asjaolusid meelde tuletada! Kui Pakosta poleks oma valitsusajal neid lasteaedu likvideerinud ega nende arvel äri teinud, ei tunneks Tallinn lasteaiakohtadest puudust. Kui IRL ja Reform valitsuses veel kaua jätkavad, juhtub sama asi koolidega.

HIIBUSE NÄDAL

Opositsioon: Eesti väärib paremat!

Keskerakond kutsus laupäevaks, 1. maiks pärast talguid Toompeale oma toetajaid, kes pole nõus valitsuse majandus-, haridus- ega sotsiaalpoliitikaga. Riigikogu hoone ette kogunes meeleavaldusele umbes 1500 plakatitega inimest, kes nõudsid tööd ja haridust igaühele ning võimalust väärikaks vananemiseks, mitte surmani rabamiseks.

Lossi platsil oli näha nii noori kui ka eakaid inimesi, nii eestlasi kui ka venelasi, põhiliselt keskerakondlasi, aga oli ka noori sotsiaaldemokraate ja päris parteituid. "Tahame tööd", "Ärge käppige pensione!", "Lõpp oravate omavolile!", "Väärime paremat valitsust", "Lastele tasuta kooliharidus", "Härra Ansip, astuge tagasi!", "Andrus mingu, Edgar tulgu!". Need ja paljud teised hüüdlaused väljendasid kohaletulnute meelsust.
Lavalt kõnelesid rahvale Riigikogu aseesimees Jüri Ratas, Europarlamendi saadik Siiri Oviir, Riigikogu liikmed Olga Sõtnik ja Kadri Simson, Keskerakonna Seeniorite Kogu esimees Elmar-Johannes Truu, Videviku peatoimetaja Ants Tamme, Tallinna abilinnapea Deniss Boroditš, Keskerakonna Noortekogu Akadeemilise Ühenduse aseesimees Jaanus Riibe. Lõppkõnega esines Keskerakonna esimees Edgar Savisaar.
Kõigil neil oli edastada oma sõnum. Oviir näiteks ütles, et Eestis on keskmine pension umbes 300 eurot, Euroopa Liidus aga 1100 eurot ning mõnes riigis kuni 2000 eurot. Oviir mainis ka, et pensioniea tõstmise eelnõu vastu võttes ei vaevunud Eesti valitsus analüüsima, mida pensioniea tõus inimestele kaasa toob ning kui palju see ikkagi riigile raha juurde toob, ja kas üldse toob.
Edgar Savisaar märkis, et riik peab töötutele pakkuma käegakatsutavat abi, sest jutt eurost lauale leiba ei too. "Miks on kaks aastat lastud Eesti majandusel kivina kukkuda ja pole midagi suudetud ette võtta, et langusele piir panna?" küsis Savisaar.
"Mis õigusega otsustab Ansipi valitsus meie ja meie laste tuleviku üle, hävitab teise pensionisamba, võtab inimestelt nende väljateenitud pensioniaastad?" nõudis opositsiooniliider. Savisaar kinnitas Keskerakonna otsust pensioniea tõus Riigikogus tagasi pöörata ning vastu võtta töökohtade loomise seadus. Samuti nõudis ta igale Eesti lapsele hariduse tagamist tema kodukohas ning andekatele noortele kõrgharidust riigi kulul ja riigi toel. Lõpetuseks mõistis Savisaar hukka Andrus Ansipi lasteaedade kiusamise poliitika.
Keskerakonna peasekretär Priit Toobal pidas meeleavaldust õnnestunuks ning ütles, et kui Reformierakond ning Isamaa ja Res Publica Liit jätkavad riigivalitsemist senisel hoolimatul kursil, siis jätkavad tsentristid demokraatliku opositsioonina meeleavalduste korraldamist. ***Kn***

Fotod: Ivari Vee

Vasakul: "Laisad ja lollid valitsusest välja!" jt hüüdlaused andsid teada miitinguliste meelsusest. Ülal: Hästi tundis end ka liba-Obama!

Nõuame haridust igale lapsele, sõltumata kodukohast ja vanemate sissetulekust!

Meeleavaldajate teine avaldus kutsub üheskoos seisma koolide sulgemise vastu.
"Seisame reformide vastu, mis sulgevad kümneid koole maal ja linnas ning muudavad haridussüsteemi suurte kombinaatkoolide keskseks," kirjutatakse avalduses. "Kõik lapsed peavad saama oma kodu lähedal hea hariduse! Ka väikesed koolid annavad head haridust - kooli tulevik ei tohi sõltuda üksnes õpilaste arvust," öeldakse avalduses.
Keskerakondlased panevad südamele,et gümnaasiumihariduse ainus eesmärk ei tohi olla ettevalmistus ülikooliks. Nende meelest peaks gümnaasium avama uksed nii kõrgkooli ja kutsekooli kui ka igapäevaellu.

Meeleavaldajad nõuavad, et gümnaasiumisse peavad pääsema kõik võimekad lapsed, vaatamata pere rahakotile või elukohale. Samuti öeldakse, et riiklike gümnaasiumide tekkimisega ei tohi haridust kihistada ning piirata maal elavate laste võimalusi.

Keskerakondlased lubavad jätkata omaenda valimislubaduse täitmist: tagada koolilastele soe koolitoit ja tasuta huviringid. Nad kutsuvad märkama tööpuudust ja raskusi tuhandetes peredes ning pakkuma neile tuge.
"Seisame selle eest, et riik tagaks sooja toidu koolis ja lasteaias. See on täna olulisem kui kunagi varem. Meid on liiga vähe, et kaotada oma andekaid lapsi. Rahakott ei tohi olla kooliharidus kvaliteedi garantiiks," seisab meeleavalduse haridusteemalises avalduses.
Keskerakonna kokkukutsutud miitingust osavõtjad kaitsevad head ja tasuta haridust kõigile lastele ja noortele.

RAHVAS TULI: Keskerakonna kutsele vastas poolteist tuhat eesti- ja venekeelset inimest, keda ühendab mure Eesti tuleviku pärast.

Nõuame kaitset tänastele ja tulevastele pensionäridele! Pensioniea tõstmine tuleb pöörata tagasi!

1. mai 2010 meeleavaldusel Toompeal võtsid meeleavaldajad vastu kolm avaldust: pensioniea tagasipööramise kohta, hariduse kättesaadavuse kohta ja töökohtade loomise seaduse kohta.
Pensioniea avalduses öeldakse, et 7. aprillil Riigikogus Reformierakonna ning Isamaa ja Res Publica Liidu ja Roheliste erakonna häältega kiirkorras vastu võetud otsusega tõstetakse pensioniiga 65 eluaastani.
Meeleavaldajate hinnangul näitas valitsus taas, et oma rahvast ja tema muredest ei hoolita. Riigis on enam kui üle saja tuhande töötu ja teist samapalju on lahkunud Eestist välismaale tööd otsima - sellises olukorras on moraalitu tõsta pensioniiga ja hirmutada võõrtööjõu sissetoomisega.
"Valitsus on unustanud, et pensioni kogumiseks vajavad inimesed tööd, sest riigile rikkust toodavad tööinimesed, mitte töötud," seisab avalduses. "Pärast seda, kui valitsus katkestas omapoolsed sissemaksed kogumispensionide teise sambasse, on kaitseta nii tänased kui ka tulevased pensionärid."
Meeleavaldajate arvates on Ansipi valitsus viinud pensionid kolme kõige madalama hulka Euroopa Liidus ja iga kolmas üle 65aastane pensionär elab allpool vaesuspiiri.
"Selline ongi Reformierakonna pensionipoliitika," üldistavad miitingust osavõtjad. Avalduses selgitatakse, et pensioniea tõstmine tähendab, et kümned tuhanded inimesed ei elakski tööaastatega väljateenitud pensionini, sest Eesti rahva eluiga on Euroopa madalamaid.
"Enne, kui tõsta pensioniiga, tuleb valitsusel tagada kõigile eestimaalastele hea ja kättesaadav arstiabi, tõsta sotsiaalset turvalisust ning luua töökohti. Hea tervis ja kindel töökoht on asendamatud eeldused, et tõsta rahva elukvaliteeti ja pikendada tervena elatud aastaid," lõpeb avaldus.
Keskerakond kui meeleavalduse korraldaja lubab valitsusse minnes pöörata pensioniea tõstmise tagasi.

Nõuame Keskerakonna algatatud töökohtade loomise seaduse vastuvõtmist Riigikogus!

Kolmandas avalduses öeldakse, et 1. mail Toompea lossi ette kogunenud inimesi teeb murelikuks Ansipi-Laari valitsuse suhtumine, nagu oleks kõrge tööpuudus paratamatus, mille vähendamiseks riik midagi teha ei saa.
"Eesti majanduslangus on üks sügavamaid Euroopas ja tööpuudus üks kõrgemaid Euroopas. Iga kuu lisandub tuhandeid heitunuid, kes peale pikaaegset töötust enam tööd leida ei loodagi. Hoogustunud on eestimaalaste väljaränne. See on olukord, mis paneb muretsema iga Eesti patrioodi," öeldakse avalduses. Meeleavaldajad toetavad Keskerakonna algatatud töökohtade loomise seaduse vastuvõtmist.
Avaldus kinnitab, et (1) töökohtade loomise seaduse neli sammu aitavad (2) ettevõtjaid, kes loovad uusi töökohti, (3) aitavad inimesi, kes pole veel lootust kaotanud tööd leida, ja peamine (4) - aitavad riiki, sest tagasivõidetud maksumaksjad garanteerivad riigi jätkusuutlikkuse.
Keskerakonna korraldatud meeleavaldusel osalejad leiavad, et valitsus peab õppima kriisi edukamalt läbinud riikidelt ning viivitamatult asuma looma töökohti. Märgitakse, et paljud Euroopa riigid tulid majanduskriisist välja peaaegu aasta tagasi. "Kahjuks mitte Eesti. Oleme siin, et öelda: Eesti väärib paremat - paremat kui tagantpoolt neljas koht. Kohusetundlik Eesti inimene väärib tegelikke samme, mitte tühje jutte 50000 uuest töökohast."
Avalduses nenditakse, et valitsusparteidel on viimane aeg hakata toetama Keskerakonna töökohtade loomise seadust või, kui tänased valitsejad tööd teha ei soovi, siis tuleb neil kõrvale astuda.
"Valitsus, mis ei likvideeri töötust, tuleb ise jätta töötuks," selline on miitinguliste veendumus.

Keskerakonna vaikides peaksid kivid hakkama kisendama

Tallinna kristlike koguduste vaimulikud saatsid erakonnajuhtidele avaliku kirja, milles mõistavad hukka Keskerakonna välireklaamid, kus viidatakse peaminister Andrus Ansipi ja IRL-i juhi Mart Laari tegemata tööle.

"Leiame, et erakonnad võiksid rahvale teada anda sellest, mida on tehtud ja mida veel tehakse Eesti heaks. Nii väikese riigi vabadus on Jumala imeline kingitus ja inimestena, eriti rahva juhtidena, peaksime tegema kõik selleks, et meilt seda ära ei võetaks."
Kirikutegelaste pöördumises tsiteeritakse Jeesust, kes on öelnud: "Iga kuningriik, mis on omavahelises riius lõhenenud, laastatakse, ja ükski linn või pere, mis on omavahel riius, ei jää püsima." (Matteuse evangeelium 12:25)
Kesknädal küsib: kas kirikud on täna valmis vastu võtma, söötma ja jootma kümneid tuhandeid töötuid, kes valitsuse hoolimatuse tõttu on sunnitud elama igapäevases ahastuses? Kirik on paljude eestlaste jaoks minetanud ühiskonna moraalse eestkõneleja rolli, sest on siiani hoidunud kritiseerimast uusjumalate – laarlasteansiplaste – „kuningriiki" ja nende lammutavaid tegusid, alates karjuvalt ebaõiglasest omandireformist kuni viimase töölepinguseaduseni.
Ainsa reaalse jõuna ühiskonna muredest ausalt kõneldes on Keskerakond saanud massilistele hädasolijatele viimseks lootuseks – ja küllap ka hirmuks neile, kes end siin „ahnete kuningriigis" on hästi sisse seadnud. Just kirikuisad peaks toetama Keskerakonda, kes on aastaid kaitsnud eakate, lastega perede ja vähekaitstud ühiskonnaliikmete õigusi. Keskerakonna vaikima sundimine peaks kivid kisendama panema – toetus Ansipi karmile ja ebaõiglust soosivale poliitikale näib ju piiritu. ***Kn***

Kirikutegelased ei saa aru, et opositsioon täidab oma kohust

Kotka

Tammsalu

Keskerakonna juhatuse liige Siret Kotka saatis EELK Tallinna praostile, Jaani kiriku õpetajale Jaan Tammsalule avaliku kirja.
„Vaimulikud nimetavad opositsiooni välireklaame laimamiseks ja mustamiseks. Uskumatu lugu!" kirjutab Kotka. „Küsin Teilt, kui palju on viimastel aastakümnetel laimatud ja mustatud Edgar Savisaart? Mina küll ei ole näinud, et Jaan Tammsalu või mõni teine tuntud kirikutegelane oleks teinud ühegi avalduse tema kaitseks. Nad ei öelnud midagi isegi siis, kui Mart Laar tulistas Savisaare pilti!"
Kotka sõnul jääb arusaamatuks, milles seisneb *laimamine* või *mustamine.* Tema hinnangul Laar selgelt ei ole täitnud oma lubadust luua aastaga 50 000 töökohta ja Ansip selgelt ei hooli sellest, et riik looks uusi töökohti, lootes, et „küll turg kõik reguleerib".
Kotka kirjutab, et kirikul jätkub kaastunnet vaid kahele kõrgele riigitegelasele, Laarile ja Ansipile, kuid mitte kümnetele tuhandetele inimestele, kes täna ei tea, kuidas toita oma peret, kuidas Eesti riigis edasi elada.
„Ega muretse kirik ka eakate inimeste pärast, keda on tabanud üks kärbe teise järel. Ega valuta südant Eesti tuleviku pärast olukorras, kus ühes Euroopa madalaima keskmise elueaga riigis tõstetakse pensioniiga nii kõrgele, et suur osa inimestest riikliku pensionini üldse ei ela!" kirjutab Kotka.
Tema sõnul pärineb Keskerakonna plakatikampaania idee Briti tooride käimasolevast kampaaniast peaminister Gordon Browni vastu. „Seal kasutavad seda toorid, meie mõistes parempoolsed. Ma küll ei ole kuulnud, et anglikaani kirik selle vastu protestiks," imestab Kotka.
Avalik kiri kirikutegelastele lõpeb sõnadega, et Edgar Savisaare asemel astuks Kotka sellisest kogudusest välja. „Eestis on tööpuudus kolm korda kõrgem kui enamikus Euroopa riikides ja luterlikud kirikutegelased pigistavad selle ees silmad kinni justkui mingi õukonnaseltskond." ***KE, Kn***

Ronald S. Lauder – mees, kes

Keskööö. Aasta on 2006. Päev pärast USA iseseisvuspäeva. New Yorgi politsei on Manhattanil sulgenud pika East 86. tänava. Kõnniteel liigub edasi-tagasi üks pikka kasvu vanem šikk härrasmees. Tema saksa ja austria kunstile pühendatud muuseumi – *Neue Galerie* – töötajad on ärevuses...

PRIIT KUTSER
Keskerakonna Noortekogu juhatuse liige

Nad ootasid kogukat treilerit, mis oli läbi Ameerika teel Los Angelesest New Yorki. See võttis aega kolm päeva. Rekkajuht tohtis peatuda üksnes tankimiseks, teavitades teatud aja tagant oma asukohast.

Lauder – maailma üks rikkamaid mehi

Sõjalist aktsiooni meenutav operatsioon võeti ette selleks, et tagada rekkas oleva hindamatu kunstiaarde turvaline kohalejõudmine. Tegemist oli Adele Bloch-Bauer I portreega, mille maalis kuulus austria kunstnik Gustav Klimt. Kuigi selle teose väärtus on omaniku hinnangul hindamatu, käis Lauder selle eest välja suurima summa, mida kunagi üldse on ühe maali eest makstud – 135 miljonit dollarit (1,6 miljardit krooni).
Võrdlusmõõtkavasse pannes – ärimeeste Ain Hanschmidti, Armin Karu, Joakim Heleniuse või Hans H. Luige varandus on umbes nii suur kui Lauder nimetatud maali eest raha ühe hetkega lauale ladus. Ehk siis ühe keskmise Eesti miljardäri kogu varandus võib selle mehe jaoks olla lihtsalt ühe silmapilgu tehing.
Mees, kellest siin kirjutan, on Ronald S. Lauder – kosmeetikaimpeeriumi *Estée Lauder* 66-aastane mõjuvõimas pärija, maailma üks rikkamaid inimesi, kelle varanduse suurust hinnatakse 3 miljardile dollarile (36 miljardit krooni).
Kui raskeveok Manhattani East 86. tänavale pööras, ohkas Lauder kergendatult, sest maal oli lõpuks kodus – see tähendas pingelangust ja suurt kergendust. Maal asetati kiiresti kuulikindla klaasi taha selleks ette nähtud muuseumisaalis. Lauder kutsub seda portreed hellitavalt oma muuseumi „Mona Lisaks", mida see ajastu kontekstis kindlasti ka on, sest igal ajastul on teatavasti oma tippmaal.

Lauder kui aktiivne ühiskonnategelane

Kõik algas ajal, mil Ronald sai 14-aastaseks. Ta ostis siis 600 dollari eest oma esimese maali, mille autor oli austerlane Egon Schiele. Vanemad ahmisid õhku: millega poiss küll tegeleb!? Kuid õnneks läks kõik hästi, sest sellesama maali väärtus on täna 10 miljonit dollarit (120 miljonit krooni). „Päris hea tootlusega investeering," muheleb Lauder.
See ost tähistas tema kunstikogujakarjääri algust. Tollal nägi ta esmakordselt ka eelpoolnimetatud portreed. Iga kord, kui Lauder saabus Viini, käis ta seda maali vaatamas. Nüüd, pärast mitmekümneaastast ootamist, saab ta seda imetleda oma isiklikus galeriis.

HEA RENOMEEGA INVESTOR: Ronald S. Lauder on rahandus -ja poliitikamaailmas tuntud tegija, kelle arvamusega arvestatakse kõikjal. Näiteks on Lauderi tütre Jane'i abikaasa Kevin Warsh mõjuka USA Föderaalreservi kuberneride nõukogu liige. Praegu Juudi Maailmakongressi juhina tegutsev Lauder osales Iisraeli peaministri Benjamin Netanyahu palvel 1998. aastal läbirääkimistel Süüria liidri Hafez al Assadiga.

Tohutu töövõime tegi Estée Lau

Ronald Lauderi ema Josephine Esther Mentzer sündis New Yorgis Queensi linnajao töölisrajoonis Coronas ungari heinakaupmehe peres. Ema ja isa kutsusid tüdrukut Estyks. Kui koolisekretär pani ta kirja kui Estée, hakkasid neiut nõnda hüüdma kõik.

1930 abiellus Estée rõivaärimees Joseph Lauteriga (hiljem muutsid nad nime Lauder'iks). Kolme aasta pärast sündis esikpoeg Leonard. Pere noorem poeg Ronald Steven Lauder sündis 1944. aastal.
Estée Lauderi kosmeetikaäri algas õige tagasihoidlikult. 1930. aastatel hakkas noor abielunaine müütama näokreeme, mida tema keemikust onu John Schotz segas kokku kodumaja taga improviseeritud laboris. Onult sai ta indu ka ise katsetada ning igal vabal hetkel võis teda leida köögis näokreeminõude juures. Oma kreeme hakkas Estée tutvustama ilusalongides, andes neid fööni all soengut kuivatavatele daamidele tasuta proovida. Mõnikord pakkus ta oma kreemipotsikuid lausa tänaval, veendes naisi neid kodus katsetama. Nii kogus ettevõtlik naine endale päris hulga poolehoidjaid.
1948. aastal tellis kaubamaja *Saks Fifth Avenue* ostujuht Estéelt suurema partii kaupa. Innukas abielupaar täitis tellimuse – keetis oma koduvabrikus kreemid kokku ja villis need purkidesse. Kahe päeva pärast oli Saksi kaubamaja Lauderi toodetest tühjaks ostetud. Tee superfirma sünnile oli avatud.
Estée hakkas käima kõigis kauplustes, mis tema kosmeetikasarja müüki võtsid. Ta valis ja koolitas ise välja uusi müüjaid. Õrn rohekassinine sobis tema arvates absoluutselt igasse vannituppa – sellest toonist sai Lauderi kaubamärk.

ALGUS: Estée Lauder (vasakul) tõestamas avalikul reklaamüritusel oma firma toodete kvaliteeti.

Firma põhilisi müügitrumpe on olnud ostuga kaasnev kingitus. Ent see traditsioon sai alguse kitsikusest. Algajal ärinaisel polnud raha reklaamiagentuurile maksta. Selle vähesega, mis tal oli, otsustas Lauder toota tasuta näidiseid. Teine äritrikk oli kuulsate inimeste värbamine. Näiteks võttis

võib lubada endale Mona Lisat

TUTVUS: Ronald S. Lauder kohtumas endise poolakast paavsti Johannes Paulus II-ga.

Kiri Obamale

„Lugupeetud president Obama. Ma kirjutan täna Teile kui ameeriklane ja kui juut, olles selle üle uhke.

Juudid üle terve maailma on täna mures. Me oleme mures tuumaambitsioone omava Iraani praeguse režiimi tõttu, mis hoopleb oma Iisraeli-vastaste genotsiidsete kavatsustega. Oleme mures, et juudi riiki ollakse isoleerimas ja ebaseadustamas...“

Niimoodi alustas Roland S. Lauder, olles Juudi Maailmakongressi president, oma kirja USA presidendile Barack Obamale. See kiri, mis väljendas kogu maailma juutide ühist muret, näitas väga ilmekalt, millise jõulise ja võimeka isiksusega on puhul tegemist.

Lauder on nii ühiskondlikult kui ka poliitiliselt aktiivne olnud aastaid.

1986. aastal nimetas president Ronald Reagan ta USA suursaadikuks Austriasse. Muide, Austria ja eriti just Viin on sügaval Lauderi südames olnud juba noorpõlvest alates. Selle suure mehe südames on tõsine mure kõigi maailma juutide pärast. Mure juudi kultuuri ja rahva säilimise pärast. Ta on palju ära teinud selleks, et tagada juutide pärandi allesjäämine tulevasteks põlvedeks. Seda ülesannet täidab ka tema enda nimeline fond, millel on esindusi üle terve Kesk- ja Ida-Euroopa.

Probleem on veel ka selles, et neid, kes elasid üle Teisest maailmasõjast tingitud koledused, koonduslaagrid ja holokausti tervikuna, jääb järjest vähemaks. Lõpuks jäävad natside jõhkrusi meelde tuletama üksnes sündmuspaigad, fotod, raamatud ja filmid. Kuid neid, kes oma läbielamistest saaksid ehedalt rääkida, enam pole. Seetõttu on ülioluline, et inimkond ei unustaks, vaid mäletaks kogu seda ülekohut, mis juudi rahvale on osaks saanud. Lauderi jõupingutusi selles valdkonnas on võimatu alahinnata. Ta on muuseas ka pidev helde annetaja.

Töötades Pentagonis alates 1984. aastast, oli ta USA kaitseministri nõuandja Euroopa ja NATO küsimustes. 1989. aastal kandideeris Roland S. Lauder New Yorgi linnapeaks.

Kosmeetikamagnaat ja meediamogul

Lauderi kosmeetikaimpeeriumi kuuluvad peale sellise kaubamärgi, nagu seda on *Estée Lauder*, veel ka maailmakuulsad brändid nagu näiteks *Clinique*, *American Beauty*, *Donna Karan*, *Le Mer*, *Missoni*, *Tommy Hilfiger* ja *Tom Ford*.

USA-s kontrollib *Estée Lauder* kosmeetikaturu ülakihist ligi 50 protsenti, mis on muljetavaldav saavutus. Firma käive on ca 7,3 miljardit dollarit (84 miljardit krooni) aastas. Põhimõtteliselt võrdub Lauderi ühe firma aastane käive terve Eesti riigieelarvega.

Lauderi firmadest tooksin välja ka sellise ettevõte nagu *Central European Media Enterprises* (*CME*). Firma fookuses on erinevad meediaettevõtted Kesk- ja Ida-Euroopas. See firma on noteeritud nii USA väärtpaberibörsil NASDAQ kui ka Praha börsil. Ettevõtte käibeks on miljard dollarit aastas (12 miljardit krooni), töötajaid on üle 4000 ning talle kuulub mitmeid televisiooni- ja raadiokanaleid. Aktiivne on firma ka internetiäris.

Lauder ja Linnahall

Mind paneb tõsiselt imestama ja sügavalt kurvastama, kui ülbed ja hoolimatud võivad Eesti riigi ja rahva suhtes olla Reformierakonna ministrid eesotsas peaminister Ansipiga. Neile ei sobi ligi 3 miljardi krooni suurune investeering Eesti majandusse, mida maailmatasemel suurinvestor sooviks Eestisse teha. Vabariigi Valitsus ei pea seda perspektiivikaks, seades kahtluse alla Lauderi ärivaistu, kogemused, mõjuvõimu jne.

Mõelda vaid: meil on Eestis üks linnapea, kes suudab meelitada siia mitmemiljardilisi otseinvesteeringuid. See on midagi, mida pole suutnud varem meie riigijuhidki teha. Võime vaid kujutleda, millised võimalused avaneksid Edgar Savisaarele riigi majanduse arendamiseks ja elu edasiviimiseks, kui ta oleks Eesti Vabariigi peaminister.

Lauderist tasub isiklikus plaanis eeskuju võtta. Ta on öelnud: ükskõik, mida sa teed, tee seda kirega, sest siis see asi, mida sa teed, õnnestub kindlasti. Roland S. Lauder on üks maailma esikümnes olevaid kunstikogujaid ja mõjukaid ühiskonnategelasi, kuid mitte seetõttu, et ta on üks rikkamaid mehi maailmas, vaid seetõttu, et seda, mida ta teeb, teeb ta lõõmava kire ja vankumatu tahtejõuga.

derist kosmeetika kuninganna

ILUDUS: Inglise supermodell ja näitlejanna Liz Hurley on kosmeetikafirma Estée Lauderi reklaaminäona teeninud miljoneid dollareid.

REKLAAM: Tallinna Stockmanni kaubamaja aprillikuu kataloogis leidub ka Estée Lauderi firmatoodete pakumine.

Estée Lauder sihikule filmitäht Grace Kelly ning asus teda oma kosmeetikumidega üle külvama. Ühise reklaamistrateegia tulemusel said neist lähedased sõbrad.

1953. aastal, mil tulid müügile vanni- ja lõhnaõlid *Youth Dew*, hakkas Estée Lauderi nimi kõlama igas Ameerika kodus. Aastate jooksul lisandus firma kaubavalikusse uusi kaubasarju ja tooteid, näiteks parfüümid *White Linen* ja *Cinnabar*, meeste tualettvahendite sari *Aramis* ning lõhnatud ja allergiavabad kosmeetikumid sarjast *Clinique*.

Peamine rivaal Charles Revson, Revloni iluimpeeriumi looja, ei suutnud tarmuka Estée'ga konkureerida. „Lauder oli ainus võistleja, kelle seljatamise Revson endale sihiks seadis, kuid ta ei saanud sellega hakkama,“ on kirjutanud Revsoni biograaf Andrew Tobias.

Ka Estée pojad asusid sirgudes vanemate iluäris kaasa lööma. Aastal 1982, aasta enne isa surma, sai vanimast pojast Leonard Lauderist firma juhatuse esimees. Tema juhtimise all kosmeetikaimpeeriumi aastatulu 1995. aastaks peaaegu neljakordistus. Noorem poeg Ronald alustas tööd *Estée Lauder Company*'s 1964. aastal. 1980-ndatel oli ta mitu aastat Reagani administratsioonis ning üritas tõusta New Yorgi linnapeaks. Kui seda ei juhtunud, naasis Ronald Lauder perefirmasse. Ta on abielus Jo Carole Lauderiga ning neil on tütred Aerin ja Jane.

Pärast vaagnaluumurdu 1994. aastal Estée Lauder taandus aktiivsest seltskonnaelust, kuid 1998. aastal jõudis ta ainsa naisena ajakirja *Time* koostatud XX sajandi 20 mõjukaima ärigeeniuse nimekirja. Ta lahkus siitilmast 2004. aasta aprillis 97-aastasena. Estée Lauderi firma tooteid müüakse praegu 130 riigis. ***Kn Õhtulehe ja Wikipedia põhjal***

Poola esinduspataljon marsib 9. mail Punasel väljakul

Nõukogude Liidu territooriumil moodustatud Poola Rahvaarmee sõdurid marssisid Moskvas Punasel väljakul esimesel ajaloolisel võiduparaadil 24. juunil 1945. Tänavusele juubeliparaadile on kutsutud kolmeteistkümne riigi esindajad. Nende hulgas on kõik Teise maailmasõja aegse Suure Koalitsiooni liikmed – partnerid natsi-Saksamaa vastases võitluses: USA, Prantsusmaa, Suurbritannia ja Poola.

RITA MAKAROVA
Keskerakonna väliskomisjoni liige

Igast riigist osaleb 75 sõjaväelast. Poolal on suur au marssida kohe peale venelasi ja enne ameeriklasi. Moskva diplomaatiliste kanalite kaudu edastatud teatest võib lugeda, et see on eriline au ja tänu selle eest, et Poola väed võitlesid Teise maailmasõja ajal ka endise NSV Liidu territooriumil.

Kolmanda Reichi üle saavutatud võidu ühine tähistamine

Pidulikest paraadidest lugu pidavad poolakad suhtuvad sellisesse paigutusse kui ausalt välja teenitud ja õigustatud austusavaldusse.

Suurejoonelises defilaadis osaleb üle 10 tuhande sõduri. Paraad peaks andma kindluse, et sellel osalejad ei hakkaks kunagi üksteist vaatama läbi sihiku. Loodetavasti käib see ka nende venemaalaste kohta, kes 1. mai paraadil avaldasid meelt NATO liikmesriikide vägede Punasel väljakul marssimise vastu.

Moskva võimude loobumist Stalini portreeplakatite eksponeerimisest tõlgendatakse samuti Venemaa sõbraliku poliitikana Poola suhtes. Nüüd, pärast Katõni sündmuste avalikkuse ette tulekut ning poolakate kohalviibimisel oleks Stalini pildid lausa kohatud.

Kutse osaleda Kolmanda Reichi üle saavutatud võidu 65. aastapäeva tähistamisel Moskvas edastas Venemaa president Poola presidendi ülesandeid täitvale Seimi marssalile Bronislaw Komorowskile isiklikult. Komorowski, kes lendab Moskvasse nädalastele pidustustele 8. mail, pakkus oma lennukisse kohta ka kindral Wojciech Jaruzelskile. Teise maailmasõja veteranist 87-aastase kindrali osalemise üle otsustavad aga tohtrid. Jaruzelski on Poolas vastuoluline isik. Ta tegi läbi Teise maailmasõja kõik etapid, kuid tema on vastutav ka Poola lähiajaloo süngeima etapi – sõjaseisukorra – eest.

Tuski valitsuse asjalik Venemaa-sõbralik poliitika on andnud juba esimesi tulemusi. Peatselt allkirjastatakse leping Venemaa gaasitarnete kohta Poolasse kuni 2037. aastani ja lepe gaasitransiidi kohta Euroopasse aastani 2045.

Piiriäärne viisavabadus

Poola–Vene suhteid võib isegi mitmekülgseteks nimetada. Välisministrid Radoslaw Sikorski ja Sergei Lavrov saatsid äsja Euroliidu välisvolinikule Catherine Ashtonile ühise kirja, milles tehakse ettepanek nimetada kogu Kaliningradi piirkond Poola–Vene piiriäärse viisavaba liikumise tsooniks. Piiriäärne viisavaba liikumine on Euroliidus piiratud 30 kilomeetriga, mida võib eriolukorras laiendada 50 kilomeetrini. See võimalus jagaks 100 kilomeetri laiuse Kaliningradi oblasti kaheks erinevaks pooleks, kus ühel on liikumisvabadus, teisel aga pole. EL-i välispoliitika juhile on antud lahendamiseks paras pähkel. Oma osalemisega võidupäeva tähistamise pidustustel soovib Komorowski hoida ja arendada häid suhteid Venemaaga, mis said uue hoo pärast Smolenski lennukatastroofi. Bilateraalse visiidi käigus toimuvad ka riigipeade vahetud vestlused.

Toimetuselt: ***Alles paar aastat tagasi oli Poola välispoliitikas olukord, et toonane sirgeselgne venevastane välisminister Anna Fotyga saatis talle sünnipäevaks kingitud lillebuketi välisminister Lavrovile tagasi. Ja see ületas ajakirjanduses uudiskünnise. Kardinaalse muutuse hind oli kõrge, kuid ehk toob tulevik nüüd midagi head mitte ainult Poolale ja Venemaale, vaid kogu Euroopale.***

Teabepäev Lasnamäel

KE Lasnamäe piirkonna büroos (Punane tn 18-206)
laupäeval,**15. mail kell 14** teabepäev
"Kuidas hoida ja paigutada raha ning mida me teame täna euro tulekust"
Külas Swedbanki Pae kontori juhataja **Erika Parmas**

Mälestusväärne Kodukaitse

15. mail möödub 20 aastat sündmusest, mis sai üheks murranguks riikliku iseseisvuse taastamisel. Eesti elas siis tavapärast elu: kes tegi tööd, kes ajas äri või poliitikat. Kõige selle juurde kuulati tollal hoolega raadiot. Nõnda oli ka 15. mail 1990.

ENN VIIDU
Kodukaitse Tallinna maleva liige alates 16. maist 1990, Kodukaitse kokkutuleku korraldustoimkonna liige

Mäletamist vääriv miiting Toompeal

Oli teada, et Interliikumine korraldab 15. mail Toompeal miitingu. Niisugusele kavatsusele ei pööratud erilist tähelepanu. Sel ajal korraldasid ridamisi aktsioone ja rahvakoosolekuid Rahvarinne, Eesti Komitee ja ka nn intrid.
30. märtsil 1990 oli alustanud tööd vastvalitud Eesti NSV Ülemnõukogu, kes kinnitas ametisse uue valitsuse, mida juhtis Edgar Savisaar. Ülemnõukogu ja valitsus asusid otsekohe otsustavate muudatuste teele: võeti vastu otsus üleminekuperioodi kohta ja otsus "Eesti riiklikust staatusest", kasutusele võeti ametlik nimetus *Eesti Vabariik,* sinimustvalge kuulutati riigilipuks.
Impeeriumimeelsete interrindelaste jaoks ületati sellega viimne piir — nad tulid 15. mail Toompeale miitingule, kus käredalt nõuti, et Ülemnõukogu tühistaks Eesti riiklikku staatust muutvad seadused ning alluks Moskva nõudmistele.

Hüsteeria ja vägivald

Rahumeelselt alanud miiting muutus üha hüsteerilisemaks ja vägivaldsemaks. Nn töölismalevate liidri Mihhail Lõssenko üleskutsel ja õhutusel murdis ülesköetud miitinguliste mass lossiväravast sisse, pühkides teelt valitsushoonet kaitsma toodud 16 Nõmme miilitsakooli kursanti. Edasi jätkusid hüsteerilised kõnepidamised lossihoovis — ähvardati tungida Ülemnõukogu ja valitsuse ruumidesse.
Kell 18.45 kõlas raadiotes peaminister Savisaare üleskutse: "Interrinde löögirühmad on tunginud Toompea lossi sisehoovi. Toimub riigipööre!"

Tuleb minna appi oma valitsusele!

Esimeseks reaktsiooniks oli paljudel masendus. Hetk hiljem langetati kiire otsus – tuleb minna appi! Üleskutsele järgnenud minutitel tõttasid tuhanded inimesed Toompeale. Lühikese ajaga kogunes Lossi platsile võimas rahvahulk.Märatsejad taltusid ja lahkusid läbi rahvahulka jäetud kitsa koridori, kaasasolnud loosungeid maha poetades.
Toompeale tuli rahvast aina juurde. Maalt jõudsid kohale isegi mõned majandite autobussid. Rahvas juubeldas, sest saavutati võit. Vägivalda vältides näitasime intritele koha kätte.

Loodi Eesti Kodukaitse

"Rahvas on võimu kaitsel väljas ja võim peab vastu. Homme hommikul alustame vabatahtlike kogumist võimu ja valitsushoonete kaitseks," teatas Savisaar hilisõhtul raadios. Öösel kell 3 võttis valitsus vastu otsuse moodustada Eesti Kodukaitse. "See on riiklik kodu, rahu ja ühiskondliku korra ning kodanike turvalisuse tagamise organisatsioon," kinnitas vastloodud organisatsiooni ülemaks nimetatud siseminister Olev Laanjärv.
16. ja 17. mail registreerus ainuüksi Tallinnas Kodukaitsesse 6143 asutajaliiget. Pealinnas võeti kaitse alla 12 tähtsamat objekti.
Nii algas Eesti Kodukaitse.
Järgnes malevate loomine ja meeste väljaõpe, majandus- ja riigipiiri rajamine ning mehitamine, augustiputši-aegne tegevus, osalemine KGB ja EKP hoonete ülevõtmisel, Rummu vangilaagri valve korraldamine, rahareformi läbiviimise julgestamine.
Tuli pidada igapäevast võitlust kuritegevuse vastu – elanike turvalisuse tagamiseks alustati regulaarset patrullimist nii Tallinnas kui ka maakondades.
Kõik see on läbikäidud etapp. Eesti Kodukaitse tegevuse lõpetamisega tekkinud tühikut ei ole seni suutnud täielikult täita ei abipolitseinikud ega Naabrivalve.

Lähme kokkutulekule!

Eesti Kodukaitse loomise 20. aastapäeva tähistamiseks algab laupäeval, 15. mail kell 17 Harjumaal Saku valla Metsanurme külaskokkutulek. Pillimeestel võtta pillid kaasa! Saab telkida! Kuna nüüdseks on katkenud kontakt paljude Eesti Kodukaitse liikmetega, tulgem nüüd üle pikkade aastate taas kokku!
Registreerumine 12. maini: kodukaitse@gmail.com
tel. 53 012074 Enn Viidu või gunnarkuusemets@hot.ee
tel. 5040206; Gunnar Kuusemets.

Eesti n

Viimasest suurest sõjast saab varsti mööda seitse aastakümmet. Sõjamälestused ununevad ajapikku, kustudes koos oma põlvkonnaga. Sõja varjud on aga visad kaduma. Järjekordsel rahukevadel meenutame ja austame oma veterane – kuid ainult ühtesid neist. Otsekui oleks olemas „head sõjad" ja „pahad sõjad", „head veteranid" ja „pahad veteranid".

KERSTEN SAAR
majandusteaduste õppejõud, IRL

Kuid ei Eesti maa ega rahvas ise pole sõdu pidanud — meie mehed on võidelnud võõraste lippude all. Erandiks on ainus sinimustvalge lipu all läbi käidud sõda. Kuid võõra võimu all peetud lahingutest on raske kokku panna väikese rahva „kangelaslike sõjavõitude antoloogiat", erinevalt näiteks … Napoleoni sõdades võidelnud meeste pajatustest.

Kas mäletame oma pere mehi, kes sõdurileiba söönud?

Võtsin asja uurida oma pere najal. Kirikuraamatute ülestähendustest leidsin mehe, kes 1837. aastal nekrutiks võeti. Internetist sain lisaks lühikese teate, et noil aegadel võeti Eestist tsaariarmeesse koguni 28 tuhat meest. Mis neist sai, pole teada. Tollal oli mitu „toredat" sõda – Krimmi sõda, Türgi sõda, Jaapani sõda.
Uurisin sugupuud, sirvisin perearhiivi. Leidsin veel oma tosin sõjameest: soomusrongi ohvitser, võõrleegionisse läinud ja sinna kadunud mees, Saksamaal töötanud raketiinsener, viimases suures sõjas mõlemal poolel sõdinud mehi, metsavend, soomepoiss, ka üks naine – Punase Risti rongi sanitar esimese suures sõjas, veel teisigi sõjaga seotuid.
Kuipalju on meil eesti peresid? Kuipalju on unustusehõlma vajunud veterane? Kui püüdsin kokku panna tervikpilti meie „sõjaajaloost", sain tulemuseks midagi kriidiga täiskirjutatud tahvli sarnast, mille iga uus võim on hoolikalt puhtaks pühkinud, et sinna siis oma ajalugu asemele panna. Seda kuvandit võimendavad mõistetavalt süüdistused, et oleme asunud „ajalugu ümber kirjutama". Seda aga just tulebki teha – üles leida ja ümber kirjutada. Seda ka tehakse. Monograafiaid ja mälestusteraamatuid tuleb tihedas taktis.

Sõjajärgsed lapsepõlvemälestused

Imekombel pommitamisest tervena säilinud puumaja Kadriorus. Oma pool tosinat naist toimetab köögis, askeldab tärgeldatud laudlinade ja salvrätikutega, portselani ja lauahõbedaga. Lauda istuvad naised, vaid naised. Harva mõni laps või üksik meesterahvas. Meenutatakse sündmusi sõjaeelsetest aegadest; arutletakse, kus üks või teine sõtta läinud mees võiks olla, mis ühest või teisest perest on saanud.
Ja siis – täielik vaikus. Lastel keelatakse rääkida, mis kodus kuuldud.

Punaste lippude aeg

See kestab pool sajandit. Riiklikud pühad, võidupüha, armee ja laevastiku, oktoobrirevolutsiooni ning erinevate väeliikide aastapäevad täidavad Võidu väljaku ordenite ja medalitega dekoreeritud sõjaveteranidega. Räägitakse vene keelt. Vene keelt räägivad ka need, kel see kodune keel pole. Aga need pole eestlaste pühad. Kuid eks aeg paranda kõik haavad. Harjutakse. Need pühad saavad pikapeale ka eestlastele perepühiks, rohkem küll sellepärast, et on tööst vabad päevad. Meie poistest saavad Nõukogude soldatid. Ka sellega harjutakse. Nemadki on eesti mehed, kes lahinguisse kisti mitte omast tahtest. Aeg oli niisugune.

Kuldsed kuuekümnendad

Koju naasevad Siberisse küüditatud, need, kes olid katsumustele vastu pidanud ja ellu jäänud. Selliseid, „teisel poolel" võidelnud, karmide sõjakogemustega karismaatilisi mehi jätkus minu noorusaega mitmeid.
Eesti Projektis oli mu ülemuseks Alfons Rebase pataljoni

Julgeolekut ei saa tarbida, kui seda pole loodud.

ohvitser, Viru hotelli ehitusel kolleegiks soome *Haukka*-rühma võitleja, tutvusringkonda naasis SS-divisjoni *Viking* luureohvitser.
Nemad on vaid mõned paljudest. Hea rühi, elegantse käitumise ja kindla vaimuga mehed. Kuigi Siberist tagasitulnute sekka sattus muidugi ka murtud mehi.

Rahuaja sõjad

Need algasid kuuekümnendate alguses. Rahuaja sõda tähistavad uue põlvkonna relvad: raketiväed, strateegiline lennuvägi, tuumaallveelaevastik jt. Varssavi Lepingu Organisatsioon oli moodustatud juba varem. Kõigis neis väeliikides tunnustati ja hinnati meie noori mehi. Kuid nad teenisid mujal, mitte oma koduvabariigis.
Seevastu „sõda" tuli meile otse

VAIKIV MEMORIAAL: Paljude rännuliste tee viib Ida-Virumaale sõ kui murdu võõraste riikide imperiaalsete huvide eest. Isamaa sellest s rahva südames ei taha kinni kasvada, iga tähtpäev toob need jälle mee

koju. Lennuväljad Tartus ja Ämaris, dessantdiviis Viljandis, tuumaallveelaevade baas Paldiskis, õhutõrjeraketid üle kogu maa.
Mehed, kes siis maailma suurimas armees teenisid ja "missioonidel" käisid, on nüüd veteranid.

Kuuba kriis

Esimene kokkupuude N Liidu sõjaväega oli mul kirev ja meeldejääv. Sõjakomissariaati läksin korduskutse peale, ja karistuseks ladusin keldris ruumimeetri jagu puid riita. Järgnes „rahulik vestlus" minu hirmude ja koormustaluvuse teemal. Rongitäis Baltikumi poisse läks Ukrainasse, 10 kuuks strateegiliste raketivägede seersantide kooli. Oli aasta peale Kuuba kriisi. Instruktoritest olid paljud n-ö Kuuba kogemusega. Raketiks oli ballistiline keskmaarakett, markeering 8 K 63.
Koormus koolis oli võimas, kuid nauditav. Aasta peale kooli lõpetamist oli poistel nii füüsiline kui ka vaimne vorm viimase peal. Neid, kel on olnud õnne osaleda sõjaväepolügoonil ballistilise raketi stardiks ettevalmistamisel, pole eestlaste hulgas kuigi palju; rohkem oli eesti poisse taktikalistes raketivägedes, ka õhutõrjes. Aga kellel selline võimalus oli, neile jäi see kindlasti elu kõrghetkeks. Jälgida mõne kilomeetri kauguselt startimas raketti, mille tsiviilversioon viis kunagi orbiidile esimesed koerkosmonaudid, on meeldejääv kogemus, mida eluaeg ei unustata.

Kasahstani stepis on hulk monumente neile stardipatareidele, kes olid oma töös vähemedukad.

Praha kevad

1968, uus väljakutse eesti meestele. Baltimaade noori mehi hakati sõjaväkke kutsuma dessantbrigaadide moodustamiseks.
Instruktorid olid seekord n-ö Tšehhi kogemusega ohvitserid. Neile oli mällu sööbinud öö lennukis. Mehed ei rääkinud, lennukis valitses vaikus. Siis tuli teade, et maandumisrajad on vabad ja dessantlennukid maanduvad. Meeste vaoshoitud kergendustunne. Langevarjuhüpe koiduhämaruses linna oleks olnud (ma ei leia siia sobivat sõna!) üks „põnev" operatsioon.
(Normandias olevat liitlased korjanud omi mehi kirikutornidest maha.)
Ka dessandi-eriüksuste ettevalmistus andis poistele hea füüsilise ettevalmistuse. Langevarjurikoolitus Vitebski dessantdiviisi õppekeskuses, kopterist väljumist harjutati Luugas ja kaljuronimist Armeenias, Mustal merel õpetati allveelaevast torpeedoaparaadi kaudu väljumist. Lisaks muud koolitused, kõikide käsirelvadega ja diversioonitehnikaga. Staabiõppuste simulatsioonides räägiti üle Skandinaavia pealetungivate vastase üksuste liikumise takistamisest, Taani väinade lahtihoidmisest Atlandile väljuvale Balti laevastikule jne.

Külma sõja ajal võis meie noormehi leida kõikides militaarse kõrgtehnoloogia valdkondades: tuumaallveelaevades ja strateegilises lennuväes, aga ka konventsionaalsetes väeliikises nagu soomustankiväed ja motoriseeritud jalaväg.
Baltikumist pärit poisid, heas füüsilises vormis ja haritud

neeste rahuaja sõjad

ites läbi Sinimägede memoriaali juurest, kus langes eesti mehi uurest verelaskmisest vabaks ei saanud. Ja veritsevad haavad elde.

SÕDUR OTSIB RAHU: Eesti idanaabritel on sõjamälestused ja veteranid pälvinud rahva suure austuse. Seegi on midagi, mis ka meil võiks olla. Langenutest on saanud ajalugu. Neile on pühendatud lugematuid mälestusmärke üle ilma. Pildil rahvusvaheliselt kuulsaks saanud Pronkssõdur Kaitseväe kalmistul 2008. aastal. *Fotod internetist*

noored mehed olid absoluutne eliit kõikides väeliikides.

Õudusunenägu: Afganistan

Venelaste „ekspeditsioon“ Afganistani on eesti meestele kindlasti õudusunenägu. Kuid on ka neid, kes oskasid sealt hinnalisi kogemusi hankida.

Ühe niisuguse mehe leidsin mittemilitaarsest seltskonnast vene ohvitseridele iseloomuliku slängi järgi. Ta oli teeninud Afganistanis ja nüüd on turvakonsultant Iraagis. Ei söandanud küsida, kuid mõttest käis läbi küll: ega ometi eesti mees pole pääsenud *Blackwateri* palgalehele (selliseid turvafirmasid on muidugi teisigi).

Meestele on need väga isiklikud kogemused, millest on raske rääkida, veel enam kirjutada. Aga kellel see kogemus on, ei peaks neid ainult endale hoidma, vaid sellest peaks kord saama meie sõjaajaloo peatükk.

Kas lahinguväljadele tagasi?

Just nii! Olukord on muutunud. Seisame silmitsi uute nõudmiste ja väljakutsetega oma riigi ja rahva kaitsmisel. Oleme Euroopa Liidu ja NATO liige. Kujuneme eelpostiks NATO praegusel idapiiril. Valmistame kollektiivsele kaitsele ette infrastruktuuri. Meil on loodud nii sisekaitse kui ka rahvuslikud kaitsejõud, mõlemad omavad materiaalset baasi ning tasemel õppeasutusi. Meie noored mehed on maailmas missioonidel, pälvides vaid kiitust ja tunnustust – Bosnias, Kosovos, Liibanonis, Iraagis, praegu Afganistanis. Eesti nõustajad ja instruktorid tegutsevad probleemsetes paikades, ja mitte ainult sõjakolletes.

„Sõda“ võtab uusi vorme, on kandumas täiesti uutesse valdkondadesse. Uus ja ohtlik on sõda küberruumis — vastasele majandusliku kahju tekitamine on „kiire ja odav“. Ka siin on meie meestel teerajajatena öelda kaalukas sõna.

Kas peame valitud teest loobuma?

Sugugi mitte! Vastupidi — koos Euroopaga liigume muidugi kodanikuühiskonna ja demokraatia suunas. See peaks andma meile stabiilse julgeoleku ja vähemalt kontinentaalse rahu. Kuid siinsamas, meie lähedal, on jõud, mis liiguvad sootuks vastupidises suunas.

Kõik vajavad rahvuslikku julgeolekut ja kindlust tuleviku ees. Kuid julgeolekut ei saa tarbida, kui seda pole loodud. Arvestades uute riskide struktuuri ja dünaamikat Euroopas, on siinsed riigid teinud panuse kollektiivsele julgeolekule.

Kui suudame oma rahva ja riigi julgeoleku kindlustada, võime ka oma liitlaste abile loota. Uued väljakutsed on Euroopa raketikilp, Põhjala ja Läänemere julgeolek, Balti koostöö, jätkuv ühistegevus NATO missioonidel. Poisid, pange ennast valmis uuteks seiklusteks!!!

Kas peame „karu kepiga torkima“?

Ei pea. Peame olema ise tugevad. Nii tugevad, et karu kaks korda mõtleb, enne kui midagi kurja ette võtab. Siin pole naerukoht! Eesti rahvas on seda kahel korral demonstreerinud. Esmalt tegid seda mehed, kelle nimed pandi marmortahvlile. Teisel korral tegi seda meie haritlaskond, kellesse uskusime, keda toetasime ja kellega koos iseseisvuse saavutasime. Meie veretu võit „laulvas revolutsioonis“, millest sai episood Euroopa moodsas ajaloos.

Rahvas, kes armastab oma riiki ja on selle kaitsmisel valmis ohvriteks, on võitmatu.

Nn Kuuepäevane sõda (5.—11. juunini 1967) on üks näide, kus 4 miljonit juuti seisis 60 miljoni araablase vastu (Egiptus, Süüria, Jordaania), keda relvastas Nõukogude Liit ja keda toetasid teised araabia maad. Rahval peab jätkuma usku endasse, noortele aga stiimuleid ja tulevikuideaale, pühendumust oma rahva teenimisele. Ilma pateetikata ei saagi neist asjust rääkida.

Rahvas vajab kangelasi

Ilma kangelasteta polegi rahvas nagu õige rahvas. On vaja neid, keda meenutada, mälestada ja austada, kellele toetub meie rahvuslik eneseteadvus, meie kangelaslik ajalugu. Kui rahval seda pole, on rahvas õnnetu. Siis tuleb luua oma kangelaseepos (kus suured võidud on teadagi välja mõeldud).

Kadugu hirmud!

Me kardame, et kui me oma kangelasi esile toome, siis võib see kedagi ühel või teisel poolel ärritada. Jäägu see nende probleemiks. Kui heita kõrvale poliitika ja propaganda, kaob pildist ka inimlik vihkamine ja vaen. Pole siis häid ega halbu sõdu, on rahva kannatused ja kangelaslikkus; on lootust, et taanduvad pinged ka rahvaste endi seest. Ehk taasühineb siis ka meie ajaloost hingehaavu kandev eesti rahvas?

Sõjameestel pole ehtekarpe

Aga kindlasti on neil kapis aastakümneid hooldatud munder ja ehk ka sahtel, kus tallel eraldusmärgid, ordenid ja medalid. Käiku lähevad need sõjasündmusi meenutavatel tähtpäevadel. Kas pole liigutav vaadata Normandia dessandi tähtpäevi tähistavaid sõjaveterane, kellest paljud juba ratastoolis? Idanaabritel on sõjamälestused ja veteranid pälvinud rahva veelgi suurema austuse. Seegi on midagi, mis ka meil võiks olla.

Langenutest on saanud ajalugu. Neile on pühendatud lugematuid mälestusmärke ja memoriaale üle kogu maailma. Mälestusmärke ei püstitatud neile, kes kaotasid elu võitluses oma koha eest tänavaliikluses või jäid alla viinakuradile.

Sõjateadus ja sõjakunst kuuluvad rahvuskultuuri

Olgu see tees omamoodi kergendav lõpp mu raskele militaarsele loole.

Euroopa majandusajaloo „sünd“ viib 800 aastat ajas tagasi – ristisõdade ajastusse ja Püha Rooma riigi algusaegadesse. Siis tekkis keskselt juhitud, Euroopat ja Vahemerd kattev transpordisüsteem – logistika. Tekkis uut tüüpi rahandus — riikidevaheline raharinglus ja krediidipangandus. Religioosse kunsti kõrvale ilmus järgmisena militaarne kunst. Tolle aja kunstis domineerivad ülekaalukalt kõiksugu relvakandjad: rüütlid turvistes, ratsa, jahil ja lahingus, vaenlast võitmas või võitluses langemas, haavatuna lahinguväljal suremas, inglid hellalt toetamas ja kandmas kangelast taevastele aasadele.

Mehed on oma mundritega uhkeldanud vist nii kaua, kui sõdu on peetud. Kõikidel kroonitud peadel on olnud sõjaväeline auaste ja seega siis ka elegantne ohvitseri paraadvorm. Kuid (huvitav tähelepanek!) võimukandjatest üks tagasihoidlikem oli vist Hitler. Olnud Esimeses maailmasõjas jefreitorina, ei kandnud ta paelu ega tärne kuni surmani. Tema „võitluskaaslane“ Stalin polnud aga üldse olnud soldat, ent ehtis end generalissimusepagunitega. Neist, kes endale mundri hiljem selga maalida on lasknud, pole vaja rääkidagi.

Kui vanadele meestele – sõjaveteranidele – tagasi anda meie sõdade kuulsusrikas ajalugu ning noortele meestele seada kangelaslikud eeskujud ja ideaalid, ehk siis kaovad ka tulevikuhirmud?

Millises sõjas ja kelle poolel meie mehed ka poleks sõdinud, on nad meie kangelased. Nad väärivad mälestamist ja austamist. Neid meenutame ja nende sõjaseiklustest räägime nii õlletoas, õllekann käes, kui ka sigaritoas, konjakiklaas peos.

Tallinn 10130
Toom-Rüütli 3/5

www.kesknadal.ee

Üheskoos tehtu valmistab alati rõõmu

1. mai suurkoristusel korraldas Keskerakonna Ülenurme osakond Tartumaal Tõrvandi tulevases parkmetsas metsaaluse puhastamise. Inimestele meeldib siin käia, nii koertega jalutamas kui ka suvel marju korjamas. Metsaalune oli aga võsa niivõrd täis, et raske liikudagi.
Kui talgupäev kätte jõudis, selgus tõsiasi: ilm suurepärane, aga osavõtjaid tagasihoidlikult. Inimestel on kujunenud justkui haiglane arusaam: kui mingi erakond midagi asjalikku ja kõigile kasulikku korraldab, siis mina sinna ei lähe!
Siiski oli kohal 17 inimest. Ei puudunud lapsedki. Saed vingusid ja võsa langes kui loogu. Ohtlikud viltuvajunud ja mädad lepad leidsid tükeldatuna tee puuvirna.
Pärast neljatunnist tööd tunti suurt rõõmu tehtust. Metsaalune kohe selline, et mine sinna või sussides ja paljasääri. Ülaste koloonia paisus tundidega suuremaks, metsaalune lillemeri oli kaugele näha.
Kõigil valitses südames rahulolu – midagi sai ära tehtud koduvalla heaks!
Ja kui hästi istus pärast tööd hernesupp! Kõik naersid

südamest, et ennäe, vaatamata raskele ajale jätkus supi sisse ohtralt liha. Tänusõnad kõigile, kes tulid, töötasid ja aru said, et üheskoos suudame suuri asju teha!

Gleeri Paur, Keskerakonna Ülenurme osakonna esinaine, Tartumaa

Hoidkem oma mõistus selge!

28. aprilli „Reporteris“ (Kanal 2) oli taaskord esinemas Mart Helme, kes oma suursaadiku-aja veetis Venemaal. Seekord aga oli too Vene-ekspert sõna võtmas Tallinna munitsipaalpolitsei (MUPO) kohta. Ja seda küllaltki omapärasest vaatepunktist – ta üritas MUPO-t võrrelda hitlerlike löökrühmadega. Helme rõhutas, et erinevalt teistest poliitikutest on praegune Tallinna linnapea Savisaar alati tahtnud omada isiklikku jõustruktuuri, samal ajal kui Eesti teised poliitikud käituvad (NB!) NAGU MEIE PÕHISEADUS JA MUUD SEADUSED ETTE NÄEVAD.
Kohalike omavalitsuste korraldamise seadus aga näeb ette:
§ 53¹. Korrakaitseüksus ja korrakaitseametnik
(1) Kohalik omavalitsus võib moodustada valla- või linnavalitsuse korrakaitseüksuse (edaspidi korrakaitseüksus) või nimetada ametisse korrakaitsega tegeleva ametniku (edaspidi korrakaitseametnik), kelle põhiülesanne on osaleda avaliku korra tagamisel ja teostada valla- või linnavolikogu poolt vastuvõetud eeskirjade täitmise üle järelevalvet kohaliku omavalitsuse määratud tööpiirkonnas.
Tahtis Helme väita, et Savisaar rikub seadust? Kui riik ei suuda tagada riiklikul tasandil korrakaitset, siis tuleb kohalikul omavalitsusel seda ise teha. MUPO on oma olemust õigustanud. Kas kujutaksite ette politseid bussis-trollis-trammis pileteid kontrollimas?
Telearhiivist välja otsitud juhtum MUPO korraloomisest Poska maja juures oli täiesti seaduslik. Kuna see hoone kuulub Tallinnale ja omavalitsus võib luua sisevalveüksusi, kes reguleerivad eluolu linna objektidel, oli MUPO-l täielik õigus paluda kõrvalistel isikutel lahkuda. Oma kodusse ju iga võõrast ei lasta!
Mart Helme võtab sageli sõna Keskerakonna vastu. Viimasel ajal kuuleb teda üha tihemini hirmutamas Venemaaga. Meedial on lihtsalt vaja kedagi, kes pidevalt süstiks rahvasse hirmu, et kõik need Laarid–Ansipid, riigi põhjalaskjad saaksid ka pärast valimisi oma asju ajada. Leidub neid, kes kahjuks tõemeeli usuvadki, et Reformierakond tagab eesti rahvuse püsimajäämise.
Ärgem langegem valedevõrku ja hoidkem mõistus selge!

Robert Kallasmaa, Keskerakonna Nõmme piirkonna juhatuse liige

Toetagem Eesti Ema!

Fotol: Skulptorid Riho ja Ilme Kuld , kiviraidur Margus Kurvits ja sambaidee autor Hans Sissas monumendi tegemise alguse sisseõnnistamisel 3. novembril 2007.

Paljusid on kurvastanud tõsiasi, et monumendi Eesti Ema valmissaamine on taas ohtu sattunud. Monument, mille Rõuge vallavalitsus otsustas Hans Sissasi idee põhjal püstitada alevisse, pidi maksma minema 1,7 miljonit krooni. Miljon saadi Euroopa Liidult, ülejäänu pidid katma vald ja annetajad. 22-tonnine kuju taheti valmis saada eelmise aasta emadepäevaks. Juhtus aga nii, et kohaliku kiviraiduri jaks lõppes otsa ja rahn toimetati Moostesse Kristjan Kittuse kätte. Nüüd on monument küll juba valmimisjärgus, kuid lõpliku tulemuseni jõudmiseks jääb puudu veel üle 200 000 krooni. Tartu seenioride klubi „Hõbehelk“ arutas kujunenud olukorda oma aruandekoosolekul. Enamik liikmeid pidas õigeks Eesti Ema toetada. Pensionärid annetasid oma piskust esialgu 500 krooni ning kutsuvad teisigi ühendusi ja eraisikuid üles jõudumööda annetama kuju valmimise heaks.

Harry Ahland, klubi Hõbehelk juhataja, Tartu

Tervitusi Austraaliast!

Greetings from Australia! Viskan teile mõned read sellest verisest viimasest sõjapäevast. Kord unes nägin mina, et põrgus olin ma ja vanakuradi tshehh tahtis mind mõrvata. Aastad on möödunud sellest saatuslikult päevast, kui minu punt sai teada, et sõjal on lõpp! Meid oli viis või kuus noort poissi – kaks olid minu koolivennad. Lühidalt. kui ma ületasin Elbe jõe, siis ma olin ainuke, kes oli järgi jäänud. Sain ameeriklaste käest hea keretäie, kuid ma olin jõudnud läände. Järgnes Uklei järv, Zedelgheim ja siis DP elu. Minu uuel sõjateekonnal ma tihti lamasin dzhunglis öösel ja mõtlesin oma möödunud elu, kuna dzhungli ööd olid pikad, siis sai palju ajutööd teha. 1992. aastal ma sain kutse tulla külla oma sünnimaale. Tallinnas olles ma kohtasin nüüd siitmaailmast lahkunud mu head sõpra Lembit Laurit. Mu koolivend Kalju Tammik oli kadunud, samuti Bernard Kasak. mu vana lahingukaaslane Evald Engel kadunud, Eha Kalju jõudis tagasi Eestisse ja suri Pärnus. Nüüd ma teadsin, et see ei olnud üks verine unenägu, vaid verine mälestus.
Soovin teile kõige paremat ja Kn on huvitav lugeda.
PS: Teistes sõdades mind kutsuti THE MAD ESTONIAN!

Leo Jaago
dawnlenjaago@bigpond.com>

Kesknädal soovib meie lehe väsimatule kommenteerijale Austraalias tugevat tervist ja jaksu maailma umbsõlmede harutamisel.

Exegi monumentum...

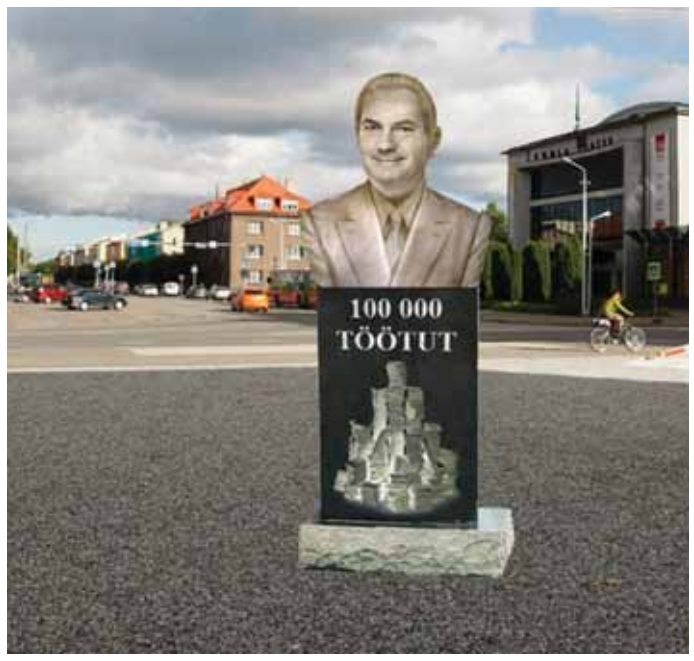

Pärnumaalane Hillar Kohv kavandas Pärnusse laidusamba Reformi esimehele peaminister Ansipile selle eest, et tema valitsuse tegevusetuse tõttu on töö kaotanud üle 100 000 inimese. Sambal on kujutatud hunnik koondamisteateid, mis 2009. aastal inimestele välja kirjutatud, sest uue töölepinguseadusega on inimeste koondamine eriti lihtsaks ja odavaks tehtud.

Sõda lõppes. Lehmad viidi karjamaale

Kevad meeldib mulle aastaaegadest kõige rohkem – mitte seepärast, et pika külma talve järel päike taas soojendama hakkab, vaid seepärast, et kevad 1945 tõi rahu. Olin sõja lõpul 14-aastasena Kuramaal ja tõotasin endale, et tähistan seda rahupäeva eluaeg. Kui kole on sõda, kui hirmus on näha inimesi suremas! Kui hea, et meie lapsed ja nende lapsed pole sõda näinud!
Enne sõda elasime Venemaal – Velikije Lukist umbes 40 km, Loknja rajoonis Kasavitsa külas. Sealkandis oli väga palju eestlastest asunikke.
Olen mõttes alati oma vanaisa Paabo Vidrikut kirunud selle eest, et kolis tsaariajal Eestist Venemaale elama – teada on, et maa pärast. Tal läks Venemaal hästi – ehitas uhked hooned (metsa ja maad oli küll) ja hakkas kiiresti kuuluma jõukate hulka. Aga järgmine põlvkond pidi seepärast kannatama – eestlasi hakati pärast revolutsiooni taga kiusama, süüdistati alusetult, pandi vangi.
Kui sõda algas, jõudsid mõne nädala pärast sakslased meie külla. Kuna sealkandis olid tohutusuured metsad, kus partisanidel oli hea sõdida, siis sakslane hakkas nuhtlema tsiviilelanikke. Meid viidi omast kodust 1942. a. märtsis minema, kuid meil õnnestus põgeneda koju tagasi. Kahe kuu pärast küüditas sakslane meid teist korda ja põletas küla viimse kui ühe majani maha.
Meie perel tuli palju üle elada, kuid kõige rängem oli sattumine Salduse koonduslaagrisse. See asus Lätimaal, Liepajast umbes 60 km. Tihti mõtlen: kas tõesti see kõik on meiega juhtunud? Kas tõesti suudab üks laps ellu jääda pärast sellist nälga, külmetumist, hirmu, haigust?
Koonduslaagris olijaid rakendati ka mitmel pool maatööl. Meie sattusime õnneks ühte

Kurzeme (Kuramaa) on vaieldamatult Läti eriline vaatamisväärsus. Pildil vana kivisild üle Venta jõe. *Foto internetist*

jõukasse tallu. Olime hoolsad ja vaatamata vanusele tegime kõvasti tööd, et peremehele meele järgi olla.
Kui 1944. a. sügisel Punaarmee vabastas Salduse laagri, jäi Kivita talu, kus meie elasime, aga teispoole rindejoont – Saksa poole peale.
Sügisest kevadeni püsis ümberpiiratud Saksa vägi ühel kohal. Kõik majad, kus vähegi ruumi oli, olid sõjaväelasi täis tuubitud, ja kiiresti ehitati juurde punkreid, kus sõdurid elasid. Vene vägi oli väga lähedal ja aeg-ajalt anti sakslaste pihta suurtükituld. Kui mürsk inimesi tabas, oli kuulda sõdurite röökimist. See, kuidas vigastatud inimene enne surma meeletult röögib, on eluks ajaks kõrvu jäänud.
Kõige koledamaks läks neli päeva enne sõja lõppu - siis tulid suurtükkidele appi lennukid. Kui üks lõpetas pommitamise, siis teine alustas. Me ei söönud ega joonud, olime nurgas kobaras koos. Emake embas meid ja palus, et Jumal halastaks või et pommitabamus meid kõiki korraga võtaks.
8. mail aga jäi kõik vaikseks ja 9. mai hommikul peremees ütles: „Siina, täna ajame loomad karjamaale – hein on otsas, aga rohi on juba nii kõrge!“ Puhkesin nutma, sest kartsin pommitamist.
„Sõda on lõppenud!“ lausus peremees. Mina emaga ei tahtnud seda kuidagi uskuda.
Loomad hakkasid karjamaal suure isuga sööma, aga mina, kui nägin kaugelt lennukit lendamas, viskusin kraavi ja karjusin kõigest kõrist. Kaks saksa sõdurit jooksid juurde ja rahustasid mind: „Ära karda, laps, sõda on lõppenud!“
Küsisin neilt rõõmuga: „Nüüd te sõidate koju?“ – „Ei, tütarlaps, meie tee viib Siberisse!“ vastasid nad.
Kui kuulen inimeste omavahelist vestlust sellest, et venelane võitis, mõtlen ikka, et see ütlemine on ikka nii vale. Võitis Venemaa, aga Vene poolel sõdis palju teisi rahvusi, isegi eestlasi. Aga venelasi oli ka Saksa armees ja nemad, vlassovlased, olid nii üliväga lojaalsed Saksamaale. Kui sõja lõppedes sakslased kõndisid vaikselt, nukralt, nagu matusel, siis Vlassovi mehed näitasid rusikat ja kasutasid kogu oma rikkalikku sõnavara, et Punaarmeed solvata. Olen seda ise näinud ja kuulnud.

Head rahupäeva teile kõigile!

Zinaida Paabo-Smagina,
Pärnu

Sõda. Armastus. Võit!

Klubi *Impressum* järjekordne üritus, mis toimus 28. aprillil hotellis *Meriton*, oli pühendatud ulmepõnevikule „Me oleme tulevikust 2“. Tallinnasse olid filmi esitlema tulnud produtsent Ljudmila Kukoba ning peaosatäitjad Aleksei Barabaš, Vladimir Jaglõtš, Dmitri Stupka ja Deniss Karasjov, kes oli ka ekraaniversiooni autor.

IVARI VEE
ivari@kesknadal.ee

Esimene film – „Me oleme tulevikust“ – tuli linale 2008. aasta veebruaris telekanali *Rossija* tellimusel. „Me oleme tulevikust 2“ oli aga puht produtsentide film, nagu ütles Ljudmila Kukoba, kes on ka filmi loonud firma „A-1 Kino Video“ peadirektor.

„Mustad kaevajad“

Esimese filmi „Me oleme tulevikust“ tööversioonid kandsid ka pealkirju „Mustad kaevajad“ ja „Esimese vereni“.
„Bormaniks“ kutsutud Sergei Filatov, keda mängis Danila Kozlovski, on „mustade kaevajate“ neljaliikmelise grupi liider. Peale „Bormani“ on selles veel neonatsist „Kolp“ (Vladimir Jaglõtš), rastamees „Piiritus“ (Andrei Terentjev) ja memmekas „Tšuhha“ (Vitali Berojev). „Mustad kaevajad“ otsivad Teise maailmasõja lahingupaikades dokumente, medaleid, märke, padruneid ja, kui vähegi veab, relvi. Seda teevad nad selleks, et leiud hiljem antikvaaridele maha ärida.
Kord aga juhtub midagi äärmiselt imelikku: nad avastavad blindaaži, kust muu hulgas leiavad dokumendid iseendi nimede ja fotodega. Arvates, et tegemist on odava viina joomisest tingitud hallutsinatsioonidega, hüppavad poisid järve, et pea klaariks saada. Välja ujuvad nad aga 1942. aastasse, osutudes keset ägedat lahingutegevust.
Filmis armuvad „Borman“ ja „Tšuhha“ imekaunisse medõesse Ninotškasse ning „Bormani“ ja Niina vahel algab romaan. Rastamees „Piiritus“ lõbustab võitlejaid kitarrimängu ning räppimisega, skinhead „Kolbast“ saab aga maruline fašistide vihkaja. Et koju tagasi pääseda, on noormeestel tarvis üles leida sakslaste kätte vangi langenud luuraja, saada temalt kätte portsigar ning sukelduda järve enne järjekordse pealetungi algust. Asi ei lähe aga päris nii. Poistel ei õnnestu enne pealetungi lahkuda ja nad on sunnitud rünnakust osa võtma ning neil õnnestub koju tagasi pöörduda vaid pärast lahingut. Lahingu käigus näevad „Borman“ ja „Kolp“, kuidas Niina hukkub.
Reaalne sõda ning lähedaseks saanud inimeste hukkumine muudavad kardinaalselt kõigi nelja küüniku maailmavaadet ja suhtumist inimestesse.

Rekonstruktsioon

„Me oleme tulevikust 2“ räägib sellest, kuidas endised „mustad kaevajad“ „Borman“, nüüdne ülikooli ajalooõppejõud Sergei Filatov, ja tema sõber „Kolp“, keda kutsutakse nüüd lihtsalt Oleg Vassiljeviks, sõidavad Ukrainasse, et osaleda ühe 1944. aasta lahingu rekonstruktsioonis.

Erinevate lahingute rekonstruktsioonid on äärmiselt populaarsed. Neid tehakse ülima ajaloolise täpsusega, pöörates erilist tähelepanu kostüümide ja rekvisiitide autentsusele ning neist võtab vahel osa lausa mitu tuhat ajaloofänni. Tihti pulbitsevad neis „lahingutes“ tõsised kired, sest osalised süüvivad täielikult oma rolli.
Niisiis, tulevasel „lahinguplatsil“ kohtavad Sergei, keda seekord mängib Igor Petrenko, ning Oleg (Vladimir Jaglõtš) kaht nende vastu vägagi vaenulikult meelestatud lääneukrainlast – Tarassi (Aleksei Barabaš) ja Serogot (Dmitri Stupka). Noormeeste vahel tekib konflikt, mis lõpeb Serogo-poolse lollusega, mille tagajärjel toimub plahvatus, ja neli noormeest leiavad end 1944. aastas, käed kinni seotud ja tropid suus. Kaks neist – Sergei ja Oleg – on punaarmeelase vormis, Serogo kannab Ukraina Vabastusarmee ja Tarass SS-lase vormi. Neljakesi ollakse vangis vabastusarmeelaste ja punaarmeelaste juures, põgenetakse mitmeid kordi sakslaste kuulirahe all, leitakse üles elluärganud medõde Niina, aidatakse tal laps sünnitada. Lõpuks, olles kaotanud igasuguse lootuse koju tagasi pääseda, kaitstakse sakslaste vastu toda kõrgustikku, kust neil oli veel mõni aeg tagasi lootus koju pääseda.

Kokkuvõtteks

Mulle isiklikult meeldis neis filmides vast kõige rohkem see, et seal polnud mingit paatost. Olid täiesti normaalsed noored inimesed, kes sattusid täiesti ebanormaalsetesse oludesse, ning käitusid siis vastavalt oma olemusele.

Polnud nende vahel mingit erilist sõprust või ideoloogiat. Neonats „Kolp“ kakles esimeses filmis vahetult enne ajarändu rastamees „Piiritusega“ ning lõikas tollel maha rastapatsid. Tarassi ja Serogo suhtumine oma kaaslastesse oli aga enam kui ühemõtteline.
Ei, suurt sõprust ja vendlust nende vahel polnud, lihtsalt nad leidsid end olukorrast, kust välja oli võimalik pääseda vaid üheskoos. Seepärast oli enese päästmiseks tarvis päästa ka oma kaaslane, või siis ühendada oma jõud mingi suurema kurjuse vastu.
Samuti polnud autorite eesmärk mingit ajaloolist tõde välja selgitada või siis kedagi milleski veenda. Oli küllalt lihtne lugu armastusest ja noorte omavahelistest suhetest.

Maailmaklassikasse need filmid vaevalt jõuavad, kuid ega see nähtavasti olnudki autorite eesmärk. Samas on need sügavad ja mitmekihilised linateosed. Mitte kõik, mis tuleb meile idapiiri tagant, pole totter, mõttetu, häbiväärne ja läbinisti vale. Tihtilugu on lausa vastupidi.
Õppida on neist palju – tolerantsust, leplikkust, eelkõige aga ühise vaenlase vastu võitlemist, olgu selleks vaenlaseks siis fašism või majanduslangus ja tööpuudus.

Intervjuu ühega „Me oleme tulevikust 2“ osatäitjatest – Aleksei Barabašiga – ilmub Kesknädalas lähiajal.

AJARÄNDURID: Ülemisel pildil – tulevikku sattunud noored küünikud: (vasakult) Dmitri Volkostrelov, Vladimir Jaglõtš, Danila Kozlovski ja Andrei Terentjev.

Alumisel pildil – partnerid saatuse tahtel: Aleksei Barabaš ja Vladimir Jaglõtš filmis “Me oleme tulevikust 2”.

Muutuste eest pole pääsu

Maailma räsiv majanduskriis sunnib juurdlema põhjuste üle. ETV “Pereelus” ärgitas saatejuht Hannes Hermaküla ettevõtjat Valdo Randperet avaldama arvamust: „Kas üleilmne majanduskriis võib viia selleni, et suures osas maailmas valitsevat ühiskondlikku süsteemi – liberaalsel vabaturumajandusel põhinevat kapitalismi – hakatakse reformima?“ Randpere vastus oli eitav: praegune ühiskonnakorraldus vastavat inimloomusele kõige paremini.

Samas kostab ikka enam nende analüütikute häält, kes peavad poliitilise ja majandusliku süsteemi ümberkorraldamist hädavajalikuks. Vastasel korral ootavat inimkonda ees veelgi suuremad ebameeldivused.

Ürginstinktid vastuolus eetikaga

Randperega tuleb nõustuda ses osas, et kapitalismi „veduriks“ on seni tõepoolest olnud niisugused inimloomuse ürginstinktid nagu ahnus, võimuiha ja edevus.
Paraku on inimkond needsamad omadused, mida peetakse kapitalistliku süsteemi majandusedu tagatiseks, eetilises mõttes negatiivseks tunnistanud. Samas kultiveerivad kapitalismi apologeedid seisukohta, et üksnes võimalus maksimaalset kasumit teenida on hoob, mis sunnib võimekamaid pingutama ja millest lõpptulemusena saab kasu kogu ühiskond.
Tegelikkus näitab, et varade ja võimu ülemäärane koondumine väikese osa ühiskonnaliikmete kätte põhjustab nähtusi, mis pole inimeksistentsile soodsad.

Paraku eeldab ühiskonnale kasulik võim eetilisust, mis sugugi ei pruugi olla võimuiha loomulik kaaslane. Võimu juurde trügitakse pigem isiklike ambitsioonide rahuldamiseks.
Erinevalt Randperest arvan, et maailmas on küllalt palju neid, kes vaevad võimalusi ühiskonda mõningal määral ümber korraldada. Ajaloo jooksul on tehtud kaks katset käivitada variant, mis tugineks hoolivusel, altruismil ja solidaarsusel. Paraku mõlemad nurjusid. Esimene – Thomas More’i utoopia – ei jõudnud ideest kaugemale. Teine katse, mis tugines Karl Marxi teooriale, realiseerus Venemaal äraspidisel, vägivaldsel kujul ja kukkus läbi mitmel põhjusel.

Samas arvavad kapitalismi eestkõnelejad, et ülemäärane võrdsustamine ja inimliku ahnuse täielik allasurumine ei võimalda jätkusuutlikku majandusprogressi. Ometi saab väita, et sotsialismi ajal viljeldud praktika, kus võimekamaile anti hüvesid kaks-kolm korda rohkem kui teistele ühiskonnaliikmetele, oli piisav nende maksimaalseks rakendamiseks ühiskonna edendamisse.

Häid näiteid leidub lähedal

Eesti oludes kinnitas seda nt Oskar Kuuli, Endel Liebergi, Ülo Nugise jt tuntud majandusjuhtide tulemuslik tegutsemine majandite ja ettevõtete ülestöötamisel. Majandusvallas võimekad ei hoia küünalt vaka all, kui nende töö ja selle eest saadav tasu ei lähe vastuollu ülejäänud ühiskonnaliikmete õiglustundega.
Küllap kapitalistliku korra moderniseerimisel ja selles ilmneva hundimoraali tasalülitamisel tuleks keskenduda eelkõige ühiskonna (s.t riigi) osatähtsuse suurendamisele elukorralduses. Oleks ilmselt vaja kehtestada teaduslikult põhjendatud ülempiir sissetulekutele ja hüvedele, mida inimesel on võimalik saada oma tööpanuse eest.

Vältimaks ressursside ja varade ülemäärast koondumist üksikisikute kätte, oleks otstarbekas kehtestada teinegi ülempiir, mis reguleerib üksikisikule (või perekonnale) kuuluva omandi suurust ja kasutust. Kõik üle selle ulatuv peaks olema piisavalt krõbedasti maksustatud. Oleks vaja kaotada võimalus registreerida äriühinguid ja ettevõtteid nn maksuvabades piirkondades, samuti luua varifirmasid või kasutada tulude varjamiseks igasuguseid petuskeeme.
Üha selgemaks saab: vanaviisi jätkates võib inimühiskonda tabada täielik kollaps.

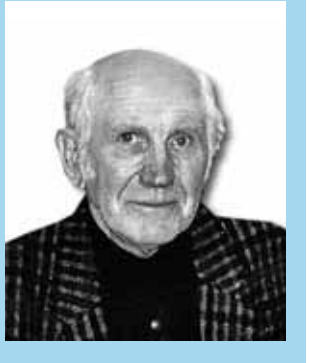

Endel Rihvk,
kriitiline seenior, Tallinn

ETV

ESMASPÄEV, 10. MAI
06:55 Terevisioon
08:55 Draamasari Südameasi
09:45 Terevisioon*
11:45 Sõida maale!*
12:30 Mida teie arvate?
13:25 Tädi Rose
13:55 Euroopa laulud 2010*
14:25 Jamie Oliver kodus
14:50 Hercule Poirot
16:30 Õnne 13
17:00 Aktuaalne kaamera
17:05 Lasteekraan
17:40 Draamasari Südameasi
18:30 Aktuaalne kaamera
19:00 Ringvaade
20:05 Osoon
20:30 Tööotsija
21:00 Aktuaalne kaamera
21:39 Luuletus: Jüri Talvet
21:40 Välisilm
22:10 Välisilm esitleb: Antraksisõda
23:10 Oh valu ja vaev
23:30 Ringvaade*
00:35 Tagatargemad*
01:06 ERR uudised

TEISIPÄEV, 11. MAI
06:55 Terevisioon
08:55 Draamasari Südameasi
09:45 Terevisioon*
11:45 Prillitoosi õnnesoovid*
11:55 Prillitoos
12:45 Osoon*
13:10 Välisilm*
13:40 Välisilm esitleb: Antraksisõda
14:35 Dokumentaalsari Mõõt on täis
15:05 Üitsainus Mulgimaa
15:30 Tööotsija*
16:00 Eesti aja lood
16:30 Õnne 13
17:00 Aktuaalne kaamera
17:05 Lasteekraan
17:40 Draamasari Südameasi
18:30 Aktuaalne kaamera
19:00 Ringvaade
20:05 Vabariigi kodanikud
21:00 Aktuaalne kaamera
21:39 Luuletus: Priidu Beier
21:40 OP!
22:10 Mängufilm Su telekas valetab
00:15 Ringvaade*
01:20 Batareja*
01:53 ERR uudised

KOLMAPÄEV, 12. MAI
06:55 Terevisioon
08:55 Draamasari Südameasi
09:45 Terevisioon*
11:45 OP!*
12:15 Batareja*
12:45 Üks pilt: Gregor von Bochmann
12:50 Tõnu Naissoo 10 minutit
13:00 Riigikogu infotund
14:00 Vabariigi kodanikud*
14:55 Muuseumirott
15:10 Dokumentaalsari Hiina metsik loodus, 1/6
16:00 Tagatargemad*
16:30 Õnne 13
17:00 Aktuaalne kaamera
17:05 Lasteekraan
17:40 Draamasari Südameasi
18:30 Aktuaalne kaamera
19:00 Ringvaade
19:30 Lotokolmapäev
20:05 Pealtnägija
20:55 Viking Lotto
21:00 Aktuaalne kaamera
21:39 Luuletus: Kaupo Meiel
21:40 Foorum
22:30 Dokumentaalfilm Monument
23:30 Ringvaade*
00:00 Lotokolmapäev*
00:30 Viking Lotto*
00:35 Riigikogu infotund*
01:38 ERR uudised

NELJAPÄEV, 13. MAI
06:55 Terevisioon
08:55 Draamasari Südameasi
09:45 Terevisioon*
11:45 Pealtnägija*
12:35 Foorum*
13:25 Tegutseja*
13:55 Dokumentaalsari Esimees Mao, 1/4
14:55 Ahvatlev ettepanek: Liilia ja Rein Kotkas
15:15 Tähelaev
16:30 Õnne 13
17:00 Aktuaalne kaamera
17:05 Lasteekraan
17:40 Draamasari Südameasi
18:30 Aktuaalne kaamera
19:00 Ringvaade
20:05 Kahekõne
21:00 Aktuaalne kaamera
21:39 Luuletus: Ave Alavainu
21:40 MI
22:10 Dokumentaalsari Musta muusika lugu, 1/6
23:00 Ringvaade*
00:05 Vandekohus*
01:06 ERR uudised

REEDE, 14. MAI
06:55 Terevisioon
08:55 Draamasari Südameasi
09:45 Terevisioon*
11:45 Kahekõne*
12:40 MI*
13:10 Rahvakunstnikud
14:10 2020
14:40 Ajalik ja ajatu.
15:10 Reisile minuga*
15:35 Kuldne kolmnurk
16:30 Õnne 13
17:00 Aktuaalne kaamera
17:05 Lasteekraan
17:20 Nukufilm Kunksmoor ja kapten Trumm
17:40 Draamasari Südameasi
18:30 Aktuaalne kaamera
19:00 Ringvaade
20:05 Suur Digiõhtu
21:00 Aktuaalne kaamera
21:39 Luuletus: Jaan Kaplinsk
21:40 Suur Digiõhtu jätkub
22:10 Mängufilm Suvi
23:30 Pealtnägija*
00:25 Tähelaev
01:35 Ringvaade*
02:45 ERR uudised

LAUPÄEV, 15. MAI
07:25 Animasari Mamma Mirabelli kodukino
07:35 Animasari Lammas Shaun
07:50 Animasari Cedric
08:05 Animasari Cedric
08:15 Lastesari Tweenie-põngerjad
08:35 Lastesari Tweenie-põngerjad
09:00 Tööotsija*
09:30 Üitsainus Mulgimaa, 3/5
10:00 Sõida maale!
10:45 Õnne 13*
11:15 Pealtnägija *
12:05 Dokumentaalfilm Lõputa lugu Estoniast
13:00 Suur Digiõhtu*
14:25 Tegutseja*
14:55 Minuscule*
15:00 Dokumentaalfilm Teekond
15:25 Teel jalgpalli MM 2010 finaalturniirile
15:55 Komöödiasari Laborirotid
16:25 Seiklussari Smallville
17:05 Kahekõne*
18:00 Tagatargemad
18:30 Aktuaalne kaamera
18:40 Yellowstone'i rahvus-park, 1/3
19:30 Reisile minuga
20:00 Euroopa laulud 2010
20:30 Õnne 13
21:00 Aktuaalne kaamera
21:20 Sport. Sport
21:36 Luuletus
21:40 Draamasari Kiirabihaigla
22:20 Kriminaalsari Hercule Poirot
00:00 Seiklussari Smallville
00:40 Dokumentaalfilm Kuldne kolmnurk
01:34 ERR uudised

PÜHAPÄEV, 16. MAI
07:25 Animasari Künkaotsa kliinik
07:35 Animasari Lammas Shaun
07:40 Animasari Inami
08:00 Animasari Baleriin Angelina
08:15 Animasari Muumioru lood
08:40 Lastesari Tweenie-põngerjad
09:00 Prillitoosi õnnesoovid
09:10 Prillitoos
10:00 Tähelaev
11:15 Euroopa laulud 2010*
11:45 Jamie Oliver kodus
12:10 Lastefilm Vahva rätsep
13:10 Dokumentaalfilm Kliimaniakid
13:15 Dokumentaalsari Yellowstone'i rahvuspark
14:05 Osoon*
14:30 Ühe armastuse lugu
15:00 Ajalik ja ajatu
15:25 Teel jalgpalli MM 2010 finaalturniirile
15:55 Draamasari Kiirabihaigla
16:35 Vabariigi kodanikud*
17:30 2020
18:00 Eesti aja lood
18:30 Aktuaalne kaamera
18:40 Draamasari Gilmore'i tüdrukud
19:25 Loomasuu ei valeta
19:35 Komöödiasari Allo Allo!
20:05 Erisaade
20:30 Draamasari Hung
21:00 Aktuaalne kaamera. Ilm
21:20 Aeg luubis
21:40 Sport. Sport
21:57 Luuletus
22:00 Kriminaalsari Uued trikid
22:50 Draamasari Armastuse keerdkäigud
23:40 Kontsert. Dance 4
00:50 Draamasari Gilmore'i tüdrukud
01:37 ERR uudised

ETV 2

ESMASPÄEV, 10. MAI
16:45 AegRuum
17:40 Karusmarjad metsikus looduses
18:05 Lasteekraan
18:45 Tweenie-põngerjad
19:10 Kliimaniakid
19:20 Aktuaalne kaamera (viipekeeles)
19:30 Aktuaalne kaamera (vene keeles)
20:00 Vandekohus
21:00 Reisile minuga
21:25 Katy Brandi staaritäh-estik, 2/6
21:50 Mängufilm Pariis, mu arm
23:45 Uued trikid
00:40 ERR uudised

TEISIPÄEV, 11. MAI
17:10 Ars et vita
17:40 Tweenie-põngerjad
18:05 Lasteekraan
18:50 Lastelavastus Vembu ja Tembu seiklused
19:20 Aktuaalne kaamera
19:30 Aktuaalne kaamera
20:00 Pealtnägija
20:45 Eestimaa kuulsad inimesed
21:00 Reisile minuga
21:25 Tursa pärast
22:15 Hiina metsik loodus
23:05 Mängufilm Pariis, mu arm
01:08 ERR uudised

KOLMAPÄEV, 12. MAI
16:20 Tursa pärast
17:10 Ohhoo! (ETV 2005)
17:40 Lastelavastus Oh seda eeslit!, 9
18:05 Lasteekraan
18:50 Draakonikütid II
19:20 Aktuaalne kaamera (viipekeeles)
19:30 Aktuaalne kaamera (vene keeles)
20:00 Tööotsija
20:30 Subjektiiv
21:00 Reisile minuga
21:25 Isabella, 1/3
22:25 BMF esitleb: lühikas Rändaja
22:55 Mängufilm Su telekas valetab
01:06 ERR uudised

NELJAPÄEV, 13. MAI
16:45 Eesti aja lood
17:10 Aja kõlad: Viiul
17:40 Tweenie-põngerjad
18:05 Lasteekraan
18:50 Tweenie-põngerjad
19:20 Aktuaalne kaamera (viipekeeles)
19:30 Aktuaalne kaamera (vene keeles)
20:00 Batareja
20:30 Tegutseja
21:00 Reisile minuga
21:25 dokkaader Me jääme Maa peale
22:50 Nota bene! Teatriluulud
23:25 Isabella, 1/3
00:32 ERR uudised

REEDE, 14. MAI
16:50 Tagatargemad*
17:15 Miljon senti (ETV 2008)
17:40 Tweenie-põngerjad
18:05 Lasteekraan
18:20 Kunksmoor ja kapten Trumm
18:45 Inami: Hingeside
19:20 Aktuaalne kaamera (viipekeeles)
19:30 Aktuaalne kaamera (vene keeles)
20:00 Ilus tragöödia
20:50 Minuscule (Prantsuse 2007)
21:00 Reisile minuga
21:25 Hercule Poirot
23:05 Laborirotid: Seitse ööpäeva
23:35 dokkaader Me jääme Maa peale
01:00 Gipsy Kings Wolf Trapis
02:03 ERR uudised

LAUPÄEV, 15. MAI
09:05 Osoon (ETV 2005)
09:30 Ajalik ja ajatu
10:00 OP!*
10:30 MI*
11:00 Batareja*
11:30 Musta muusika lugu: Soul
12:20 Kontsert. Dance 4
13:30 Maja 2007 (Eesti 2008)
14:15 Ilus tragöödia
15:10 Mälestuskuurort
15:30 Veealune muusika
15:40 Vaataja soovil: Nota bene!
16:15 Ob-la-di, Ob-la-da
17:00 Osoon
17:30 Lastefilm Vahva rätsep
18:30 Kevadmängud
18:50 Tweenie-põngerjad
19:05 Künkaotsa kliinik
19:20 Aktuaalne kaamera
19:30 Aktuaalne kaamera
19:45 Loomise laul
20:05 Pillikeel (ETV 1983)
20:15 Otsi loodusest liitlast
20:35 Vahemäng juulis
21:05 Elavad surnud
22:10 Unenäod kodumaast
22:55 Tango Nuevo
23:58 ERR uudised

PÜHAPÄEV, 16. MAI
09:05 Osoon (ETV 2005)
09:30 Üitsainus Mulgimaa, 3/5*
10:00 Muutuste arhitektid
10:50 Mõõt on täis
11:20 2020
11:50 Hiina metsik loodus
12:40 Ohhoo!
13:10 Vita brevis
13:50 Subjektiiv
14:20 Kevadine kärbes
14:30 Libarebased ja kooljad *
15:15 Lepo Sumera. Dracula ja Zombie laps
15:45 Südameasjad. Lepo Sumera
16:20 Lepo Sumera südameasjad. 10 aastat hiljem*
17:00 Osoon (ETV 2005)*
17:30 Lasteetendus Pal-tänava poisid
18:30 Muumioru lood
18:50 Jupstigi! Nummi ja sõprade seiklused
19:20 Aktuaalne kaamera
19:30 Aktuaalne kaamera (vene keeles) Teemaõhtu: Muuseumipäevaks
19:45 Asja mõte: Maailma kogumine
20:10 Asja mõte:Rahvuslik pärand
20:40 Asja mõte: Loodus luubi all
21:10 Asja mõte: Argielu aarded
21:35 Asja mõte: Tehnika mälu
22:05 Asja mõte: Kuidas koguda keskkonda?
22:35 Asja mõte: Lähiajaloo valikud
23:00 Asja mõte: Vaimukultuuri vägi
23:30 Asja mõte
00:04 ERR uudised

KANAL 2

ESMASPÄEV, 10. MAI
6:00 Trikimees
6:25 Joonissari Karupoeg Puhhi seiklused
6:45 Joonissari Superkoer Krypto
7:05 Joonissari Pardilood
7:30 Joonissari 101 dalmaatsia koera seiklused
8:00 Reporter*
9:00 Tee õnnele*, 432
10:00 Armastuse meri*, 2/150
11:00 Kodus ja võõrsil*, 4722
11:30 Kahevõitlus*
12:00 Ärapanija*
12:30 Tähed muusikas*
13:30 Komissar Rex
14:25 Lastega kodus
15:00 Unistajad, 17/175
16:00 Armastuse meri, 3/150
17:00 Tee õnnele, 433
17:55 Kodus ja võõrsil, 4723
18:25 Kahevõitlus
19:00 Reporter
20:00 Võsareporter
20:35 Ühikarotid
21:35 Mentalist
22:35 Meedium
23:30 Kaks ja pool meest
0:00 Ärapanija*
0:30 Tõehetk*
1:30 Peamine kahtlusalune
3:10 Tuvikesed
3:35 Reporter*
4:25 Rosamunde Pilcher - Armastuse meloodia*

TEISIPÄEV, 11. MAI
6:00 Trikimees
6:25 Joonissari Karupoeg Puhhi seiklused
6:45 Joonissari Superkoer Krypto
7:05 Joonissari Pardilood
7:30 Joonissari 101 dalmaatsia koera seiklused
8:00 Reporter*
9:00 Tee õnnele*, 433
10:00 Armastuse meri*, 3/150
11:00 Kodus ja võõrsil*, 4723
11:30 Kahevõitlus*
12:00 Võsareporter*
12:35 Ühikarotid*
13:30 Komissar Rex
14:25 Lastega kodus
15:00 Unistajad, 18/175
16:00 Armastuse meri, 4/150
17:00 Tee õnnele, 434
17:55 Kodus ja võõrsil, 4724
18:25 Kahevõitlus
19:00 Reporter
20:00 Krimi
20:30 Ülisalajane
21:35 Mängufilm Palgasõdurid
23:30 Terminaator - Sarah Connori kroonikad
0:25 Supernatural
1:15 Kaks ja pool meest*
1:40 Tuvikesed
2:05 Komissar Rex*
2:55 Võsareporter*
3:20 Reporter*
4:10 Mootorite maailmas*
4:25 Meedium*
5:10 Komissar Rex*

KOLMAPÄEV, 12. MAI
6:00 Trikimees
6:25 Joonissari Imelised salasõbrad
6:45 Joonissari Superkoer Krypto
7:05 Joonissari Pardilood
7:30 Joonissari 101 dalmaatsia koera seiklused
8:00 Reporter*
9:00 Tee õnnele*, 434
10:00 Armastuse meri*, 4/150
11:00 Kodus ja võõrsil*, 4724
11:30 Kahevõitlus*
12:00 Krimi*
12:30 Kelgukoerad*
13:30 Komissar Rex
14:25 Lastega kodus
15:00 Unistajad, 19/175
16:00 Armastuse meri, 5/150
17:00 Tee õnnele, 435
17:55 Kodus ja võõrsil, 4725
18:25 Kahevõitlus
19:00 Reporter
20:00 RD: Alaealised mustlaspruudid
21:00 Ameerika supermodell
22:00 Jälgi jätmata
22:55 Vahelevõtja
23:55 Las Vegas
0:50 Kurjuse kannul
1:40 Tõelised kuriteod
2:30 Tuvikesed
2:55 Komissar Rex*
3:45 Reporter*
4:35 Rooli võim*
5:00 Ülisalajane*

NELJAPÄEV, 13. MAI
6:00 Trikimees
6:25 Joonissari Imelised salasõbrad
6:45 Joonissari Superkoer Krypto
7:05 Joonissari Pardilood
7:30 Joonissari 101 dalmaatsia koera seiklused
8:00 Reporter*
9:00 Tee õnnele*, 435
10:00 Armastuse meri*, 5/150
11:00 Kodus ja võõrsil*, 4725
11:30 Kahevõitlus*
12:00 Pehmed ja karvased*
12:30 Ameerika supermodell
13:30 Komissar Rex
14:25 Lastega kodus
15:00 Unistajad, 20/175
16:00 Armastuse meri, 6/150
17:00 Tee õnnele, 436
17:55 Kodus ja võõrsil, 4726
18:25 Kahevõitlus
19:00 Reporter
20:00 See vist ongi armastus
20:30 Ajujaht miljoni-ideele
21:40 Mängufilm Laetud relvaga
23:10 Mängufilm Lõksus
1:15 Tuvikesed
1:40 Komissar Rex*
2:30 Kodusaade*
3:05 Hooaeg*
3:40 Reporter*
4:30 Krimi*
4:55 Kokasaade - Lusikas*
5:30 See vist ongi armastus*

REEDE, 14. MAI
6:00 Trikimees
6:25 Joonissari Imelised salasõbrad
6:45 Joonissari Superkoer Krypto
7:05 Joonissari Pardilood
7:30 Kass Oggy ja kurjad prussakad
8:00 Reporter*
9:00 Tee õnnele*, 436
10:00 Armastuse meri*, 6/150
11:00 Kodus ja võõrsil*, 4726
11:30 Kahevõitlus*
12:00 See vist ongi armastus*
12:30 RD: Alaealised mustlaspruudid*
13:30 Komissar Rex
14:25 Lastega kodus
15:00 Unistajad, 21/175
16:00 Armastuse meri, 7/150
17:00 Tee õnnele, 437
17:55 Kodus ja võõrsil, 4727
18:25 Kahevõitlus
19:00 Reporter
20:00 Eestlane ja venelane
20:30 The Sun vs. Jaak Joala
21:30 Kelgukoerad
22:35 Tõelised kriminalistid
23:30 Mängufilm Põgene elu eest!
1:10 Mängufilm Tappev kihlvedu
2:40 Tuvikesed
3:05 Komissar Rex*
3:55 Reporter*
4:45 Mängufilm Lõksus*

LAUPÄEV, 15. MAI
6:30 Tõelised kriminalistid*
7:15 Reporter*
8:10 Joonissari Kass Oggy ja kurjad prussakad
8:20 Joonissari Miki Hiir tegutseb
8:45 Tudivillu tuleb õue
9:15 Kokasaade - Lusikas
10:00 Rooli võim
10:30 Kodusaade
11:15 Hooaeg
12:00 Subboteja
13:00 Mootorite maailmas
13:20 Mängufilm Kassid ja koerad
15:10 Ameerika supermodell
16:10 Inetu Betty
17:05 Rosamunde Pilcher - Kui loeb vaid armastus
19:00 Reporter+
19:35 Pehmed ja karvased
20:05 Tähed muusikas
21:05 Animafilm Robinsonid
22:55 Mängufilm Billy Madison
0:40 Mängufilm Vaataja silmades kaitseinglina.
2:25 Mängufilm Põgene elu eest!*
3:55 Mängufilm Palgasõdurid*
5:30 Reporter+*

PÜHAPÄEV, 16. MAI
6:05 Võsareporter*
6:35 Rooli võim*
7:00 Eestlane ja venelane*
7:25 Inetu Betty*
8:10 Joonissari Pipi Pikksukk
8:35 Joonissari Kutsikas Scooby-Doo
9:00 Tudivillu tuleb õue.
9:30 Lastega kodus*
11:30 Pehmed ja karvased*
12:00 Tähed muusikas*
13:00 The Sun vs. Jaak Joala*
14:00 Ajujaht miljoni-ideele*
15:10 Mängufilm Isa ja skaut
17:05 Rosamunde Pilcher - Armunooled
19:00 Reporter+
19:35 Ärapanija
20:05 Tõehetk
21:10 Mängufilm Vanad ja kobedad saavad jalad alla
23:15 Mängufilm John Q
1:25 Mängufilm Billy Madison*
2:55 Reporter+*
3:25 Rosamunde Pilcher - Kui loeb vaid armastus*
4:55 Dokumentaalfilm

KANAL 11

ESMASPÄEV, 10. MAI
6:05 Uudised vene keeles
6:35 Victoria*, 131/171
7:20 Tee õnnele*, 234
8:05 Aafrika südames*
8:55 Oprah*
9:50 Top Shop
10:05 Victoria, 132/171
11:00 Vana kooli Terry ja Gita*
11:25 Mis halvasti, see uuesti!*
12:20 Top Shop
12:35 Rosamunde Pilcher - Armastuse tõusuveed*
14:15 Meigiminutid
14:35 Viva Hollywood!
15:25 Tee õnnele, 235
16:20 Oprah
17:10 McLeodi tütred
18:00 Aafrika südames
18:55 Üks teist
19:20 Mis halvasti, see uuesti!
20:10 Aardekütt
21:00 Naiste salajased elud:
21:55 Da Vinci juurdlus
22:45 Põrgulikud pruudid 4
23:35 Reporter
0:25 Aardekütt*
1:15 Night Chat
5:00 After Chat

TEISIPÄEV, 11. MAI
6:05 Uudised vene keeles
6:35 Victoria*, 132/171
7:20 Tee õnnele*, 235
8:05 Aafrika südames*
8:55 Oprah*:
9:45 Top Shop
10:00 Victoria, 133/171
10:55 Kodusaade*
11:35 Mis halvasti, see uuesti!*
12:30 Top Shop
12:45 Mängufilm Võõras süda*
14:30 Naistevahetus
15:25 Tee õnnele, 236
16:20 Oprah
17:10 McLeodi tütred
18:00 Aafrika südames
18:55 Üks teist
19:20 Mis halvasti, see uuesti!
20:10 Aardekütt
21:00 Häbitud
21:55 90210
22:45 Kuidas alasti hea välja näha 2
23:35 Reporter
0:25 Aardekütt*
1:15 Night Chat
5:00 After Chat

KOLMAPÄEV, 12. MAI
6:05 Uudised vene keeles
6:35 Victoria*, 133/171
7:20 Tee õnnele*, 236
8:05 Aafrika südames*
8:55 Oprah*
9:45 Top Shop
10:00 Victoria, 134/171
10:50 Hooaeg*
11:30 Mis halvasti, see uuesti!*
12:25 Top Shop
12:40 Selgeltnägijate tuleproov*
13:35 Da Vinci juurdlus*
14:30 Naiste salajased elud*:
15:25 Tee õnnele, 237
16:20 Oprah
17:10 McLeodi tütred
18:00 Aafrika südames
18:55 Üks teist
19:20 Mis halvasti, see uuesti!
20:10 Aardekütt
21:00 Superlapsehoidja
21:55 Meie salajane elu
22:45 Illusioonide isandad
23:35 Reporter
0:25 Aardekütt*
1:15 Night Chat
5:00 After Chat

NELJAPÄEV, 13. MAI
6:05 Uudised vene keeles
6:35 Victoria*, 134/171
7:20 Tee õnnele*, 237
8:05 Aafrika südames*
8:55 Oprah*
9:45 Top Shop
10:00 Victoria, 135/171
10:55 Nigella ampsud*
11:30 Mis halvasti, see uuesti!*
12:25 Top Shop
12:40 Põrgulikud pruudid 4*
13:40 Abracadabra
14:30 Häbitud*
15:25 Tee õnnele, 238
16:20 Oprah
17:10 McLeodi tütred
18:00 Aafrika südames
18:55 Üks teist
19:20 Mis halvasti, see uuesti!
20:10 Aardekütt
21:00 Nurjatud koerad
21:30 Mängufilm Ainult magus toidud
23:05 Hollywoodi elud
23:35 Reporter
0:25 Aardekütt*
1:15 Night Chat
5:00 After Chat

REEDE, 14. MAI
6:05 Uudised vene keeles
6:35 Victoria*, 135/171
7:20 Tee õnnele*, 238
8:05 Aafrika südames*
8:55 Oprah*
9:50 Top Shop
10:05 Victoria, 136/171
11:00 Ostuhetk
11:30 Mis halvasti, see uuesti!*
12:25 Top Shop
12:40 Meie salajane elu*:
13:35 Kuidas alasti hea välja näha 2*
14:30 Superlapsehoidja*
15:25 Tee õnnele, 239
16:20 Oprah
17:10 McLeodi tütred
18:00 Aafrika südames
18:55 Üks teist
19:20 Mis halvasti, see uuesti!
20:10 Aardekütt
21:00 Vana kooli Terry ja Gita:
21:25 Mängufilm Suvemaja saladused
23:00 Mängufilm Saladused minevikust
0:30 Reporter
1:15 Aardekütt*
2:00 Night Chat
5:00 After Chat

LAUPÄEV, 15. MAI
7:20 Uudised vene keeles
7:50 Top Shop
8:05 Mängufilm Saladused minevikust*
9:45 Tantsi, kui oskad! 3
10:30 Top Shop
10:45 Põrgulikud pruudid 4*
11:40 Nurjatud koerad*
12:10 Mängufilm Ainult magustoidud*
13:45 Mängufilm Perehotell
15:25 Da Vinci juurdlus*
16:20 90210*
17:05 Meie salajane elu*
17:55 Superlapsehoidja*
18:45 Häbitud*
19:35 Vana kooli Terry ja Gita*
20:00 Rosamunde Pilcher
21:40 Selgeltnägijate tuleproov
22:35 Bordell 232
23:35 Naiste salajased elud*:
0:25 Reporter+
0:55 Night Chat
5:00 After Chat

PÜHAPÄEV, 16. MAI
7:15 Uudised vene keeles
7:45 Top Shop
8:00 Rosamunde Pilcher - Armastus sügisel*
9:40 Tantsi, kui oskad! 3
10:35 Top Shop
10:50 Kodusaade
11:35 Nigella ampsud
12:10 Hooaeg
12:55 ... ja nii ongi
13:25 Oprah*
17:40 Illusioonide isandad*
18:30 Naiste salajased elud*
19:20 Selgeltnägijate tuleproov*
20:15 Tähed muusikas
21:05 Mängufilm Tormihoiatus
22:40 Bordell 232
23:35 Häbitud*
0:25 Reporter+
0:55 Night Chat
5:00 After Chat

TV 3

ESMASPÄEV, 10. MAI
06.15 Multifilm Yu-Gi-Oh GX
06.40 Multifilm Minu sõbrad Tigger ja Puhh
07.05 Multifilm Käsnakalle Kantpüks
07.30 Multifilm Avatar
07.55 Igavene homne*
08.55 Kirgede torm*
09.55 Vaprad ja ilusad*
10.20 Kodu keset linna*
10.50 Miami Vice
11.45 Top Shop
12.10 Laulud tähtedega*
13.10 Dokumentaalfilm Pooletonnine issi
14.05 A-Rühm
15.00 Mägidoktor
15.55 Kodu keset linna
16.25 Vaprad ja ilusad
16.55 Igavene homne
17.55 Kirgede torm
18.55 TV3 uudised
19.30 Kodu keset linna
20.00 Kõige naljakamad kodu videod
20.35 Raport
21.05 C.S.I. Miami
22.00 Mängufilm Indiana Jones ja kristallpealuu kuningriik
00.20 C.S.I. New York
01.15 Miami Vice
02.10 NYPD Blue
02.55 Telejazz Live
04.55 Kõige naljakamad kodu videod*
05.20 Raport*
05.45 TV3 uudised*

TEISIPÄEV, 11. MAI
06.15 Multifilm Yu-Gi-Oh GX
06.40 Multifilm Minu sõbrad Tigger ja Puhh
07.05 Multifilm Käsnakalle Kantpüks
07.30 Multifilm Avatar
07.55 Igavene homne*
08.55 Kirgede torm*
09.55 Vaprad ja ilusad*
10.20 Kodu keset linna*
10.50 Miami Vice
11.45 Top Shop
12.10 C.S.I. Miami
13.10 Suhkruhertsogid
14.05 A-Rühm
15.00 Mägidoktor
15.55 Kodu keset linna
16.25 Vaprad ja ilusad
16.55 Igavene homne
17.55 Kirgede torm
18.55 TV3 uudised
19.30 Kodu keset linna
20.00 Kaua võib
20.30 C.S.I. New York
21.30 Mängufilm Sunnitud tapma
23.25 C.S.I. New York
00.25 Põgenemine
01.20 NYPD Blue
02.10 Kaua võib*
02.40 Telejazz Live
04.55 Stop!*
05.20 Kaua võib*
05.45 TV3 uudised*

KOLMAPÄEV, 12. MAI
06.15 Multifilm Yu-Gi-Oh GX
06.40 Multifilm Minu sõbrad Tigger ja Puhh
07.05 Multifilm Käsnakalle Kantpüks
07.30 Multifilm Avatar
07.55 Igavene homne*
08.55 Kirgede torm*
09.55 Vaprad ja ilusad*
10.20 Kodu keset linna*
10.50 Miami Vice
11.45 Top Shop
12.10 C.S.I. New York
13.10 Täitsa tavaline mees - Hawaii
14.05 A-Rühm
15.00 Mägidoktor
15.55 Kodu keset linna
16.25 Vaprad ja ilusad
16.55 Igavene homne
17.55 Kirgede torm
18.55 TV3 uudised
19.30 Kodu keset linna
20.00 Elu pärast naistevahetust
21.00 Naabrist parem
22.00 Top Gear
23.05 Eluaegne
00.05 Kondid
01.00 Jäljetult kadunud
01.50 Mis toimub?
02.20 Kuni surm meid lahutab
02.45 Telejazz Live
04.50 Top Gear*
05.45 TV3 uudised*

NELJAPÄEV, 13. MAI
06.15 Multifilm Yu-Gi-Oh GX
06.40 Multifilm Minu sõbrad Tigger ja Puhh
07.05 Multifilm Käsnakalle Kantpüks
07.30 Multifilm Avatar
07.55 Igavene homne*
08.55 Kirgede torm*
09.55 Vaprad ja ilusad*
10.20 Kodu keset linna*
10.50 Miami Vice
11.45 Top Shop
12.10 Elu pärast naistevahetust*
13.10 Naabrist parem*
14.05 A-Rühm
15.00 Mägidoktor
15.55 Kodu keset linna
16.25 Vaprad ja ilusad
16.55 Igavene homne
17.55 Kirgede torm
18.55 TV3 uudised
19.30 Kodu keset linna
20.00 Stiilipäevik
20.30 Grey anatoomia
21.30 Kättemaksukontor
22.30 Värske Ekspress
23.30 Päästjad
00.30 Vastasseis
01.20 Hopkins
02.05 Värske Ekspress*
02.55 Telejazz Live
04.55 Stiilipäevik
05.20 Naistemaailm*
05.45 TV3 uudised*

REEDE, 14. MAI
06.15 Multifilm Yu-Gi-Oh GX
06.40 Multifilm Nõiad
07.05 Multifilm Käsnakalle Kantpüks
07.30 Multifilm Avatar
07.55 Igavene homne
08.55 Kirgede torm
09.55 Vaprad ja ilusad
10.20 Kodu keset linna*
10.50 Miami Vice
11.45 Top Shop
12.10 Värske Ekspress*
13.10 Kättemaksukontor
14.05 A-Rühm
15.00 Mägidoktor
15.55 Kodu keset linna
16.25 Vaprad ja ilusad
16.55 Igavene homne
17.55 Kirgede torm
18.55 TV3 uudised
19.30 Kodu keset linna
20.00 Vanad ja kobedad
20.35 Võta või jäta
21.35 NCIS kriminalistid
22.35 Mängufilm Takso
00.30 Mängufilm Musta ussi soie
02.50 Mängufilm Raske vihm
04.25 Võta või jäta*
05.10 TV3 uudised*

LAUPÄEV, 15. MAI
05.40 Kirgede torm
07.20 Multifilm Teismelised ninjakilpkonnad
07.45 Multifilm Rentslisõdalased
08.10 Multifilm Eriagent Oso
08.35 Multifilm Roosa panter
09.00 Multifilm Mehed mustas
09.30 Imelaps Malcolm
10.00 Head isu
10.30 Stiilipäevik
11.00 Nurgakivi
11.30 Naistemaailm
12.00 Grey anatoomia
13.00 Kättemaksukontor
14.00 Mängufilm Kaltsiumipoiss
15.45 Mängufilm Terasmagnooliad
17.55 Homsed uudised
18.55 TV3 uudised
19.30 Vilde tee
20.30 Mängufilm Meie issi, Mrs. Doubtfire
22.55 Mängufilm Võluv Adam
00.50 Mängufilm Heidi Fleiss
02.30 Mängufilm Lorenzo õli
04.45 Head isu*
05.10 TV3 uudised.

PÜHAPÄEV, 16. MAI
05.40 Kirgede torm
07.20 Multifilm Teismelised ninjakilpkonnad
07.45 Multifilm Rentslisõdalased
08.10 Multifilm Eriagent Oso
08.35 Multifilm Roosa panter
09.00 Multifilm Mehed mustas
09.30 Imelaps Malcolm
10.00 Mängufilm Metsik ja vaba
11.45 Vilde tee*
12.55 Stop!
13.25 Mängufilm Väikesed spioonid
15.15 Ruudulipp
15.45 Vormel-1 MM
17.55 Homsed uudised
18.55 TV3 uudised.
19.30 Laulud tähtedega.
21.10 Laulud tähtedega.
21.30 Mängufilm Charlie inglid
23.35 Mängufilm Tooge jupats
01.40 NCIS kriminalistid
02.30 Telejazz Live
04.35 Stop!*
05.00 NCIS kriminalistid
05.45 TV3 uudised.

TV 14

ESMASPÄEV, 10. MAI
00:00 Info TV
18:30 TeleTallinn.
19:30 SEB Merko kevadjooks
19:50 Täiskasvanute 6. Vabariiklik Festival
20:15 Pealinnapilt
20:45 Riigikogu istung
0:00 Info TV

TEISIPÄEV, 11. MAI
00:00 Info TV
18:10 Pealinnapilt*
18:40 Eesti Jalgpallikarika FINAAL. Otseülekanne
20:50 Eelnõu SE 656
22:10 Pealinnapilt*
22:40 Eesti Mehe Tervis.
23:00 Info TV

KOLMAPÄEV, 12. MAI
00:00 Info TV
18:30 Majanduskonverents
20:30 Pealinnapilt*
21:00 Eesti Jalgpallikarika FINAAL*
23:00 Info TV

NELJAPÄEV, 13. MAI
00:00 Info TV
18:30 SEB Kõrvemaa kevadjooks
18:55 Täiskasvanute 6. Vabariiklik festival
19:20 Pealinnapilt*
19:50 EMV 2010
20:45 TeleTallinn.
21:45 Esinevad maailmameistrid standard tantsudes
22:10 Uuesti elus
23:00 Info TV

REEDE, 14. MAI
00:00 Info TV
18:25 Vaatefilm Taist
19:15 Uuesti elus
20:10 Alkohol. Vaenlane nr. 1
20:45 Pealinnapilt eri
21:05 Dokumentaalfilm
22:00 Pealinnapilt eri
22:15 Tallinna päev 15. mai
22:45 Info TV

LAUPÄEV, 15. MAI
0:00 Info TV
12:30 Tallinna päev 2006
13:00 Tallinna Päeva avamine
18:00 Tallinna päev.
20:00 EMV Jalgpallis XII
21:50 Tantsivad liblikad
00:50 Info TV

PÜHAPÄEV, 16. MAI
0:00 Info TV
10:15 Tallinna päeva avamine
15:15 EMV Jalgpallis XII voor
17:00 Tallinna päev 2006
17:30 Kapten Tenkes
18:30 Kodanikutelevisioon
18:45 Tallinnfilmi dokumentaalfilm. Tallinna saladused
19:10 Tallinna päev
20:10 Muinsusminutid
20:40 Tallinna päev
22:40 Tallinna päev 2006
23:10 Info TV

MTÜ KESKPÄEV KUTSUB!

Tähistame emadepäeva laupäeval, 8. mail kell 12.00

Haabersti Vabaajakeskuses
(Ehitajate tee 109 A2)
Varuge aega koosviibimiseks.
Palume kindlasti registreeruda hiljemalt
5. maiks õhtuti 6550080 ja 53337360

Urmas Tamm Rakveres

Rakvere linnavolikogu Keskfraktsiooni esimees
Urmas Tamm kohtub valijatega
Keskerakonna Lääne-Virumaa büroos (Rohuaia tn. 6)
neljapäeval, 13. mail kell 17.00

Matti Tsahkna Jõgeval

Laupäeval, 8. mail kell 10–14
kohtub elanikega Keskerakonna Jõgevamaa piirkonna büroos (Suur tn 14, Jõgeva) Jõgeva vallavolikogu liige, Keskerakonna Jõgevamaa piirkonna juhatuse liige Matti Tsahkna.

Üritused Tartu KE büroos

Neljapäeval, 6. mail kell 16.30
läheme linnakoristustalgutele.
Saame kokku Roosi ja Kasarmu tänava ristumiskohas. Võta kaasa hea tuju. Oled oodatud!

Laupäeval, 8. mail kell 12.00
Peetri kirikus Arsise kellade ansambli emadepäevakontsert. Tasuta. Kõik on oodatud.

Teisipäeval, 11. mail kella 17.00–18.00
võtavad Keskerakonna büroos (Ülikooli 12, teine korrus) valijaid vastu linnavolinikud
Urbo Vaarmann ja **Artjom Suvorov.**

Kodukaitse liikmetele!

15. mail möödub 20 aastat organisatsiooni "Eesti Kodukaitse" loomisest.

Aastapäeva tähistab kokkutulek Saku vallas Metsanurme külas, Rehemetsal.
Saame üle pika aja jälle kokku ning meenutame vanu aegu ning koos läbikäidud teed!
Anna teada oma üksuse juhtidele või saada meiliteade aadressil: kodukaitse@gmail.com
Teata osalemisest! Telgid kaasa!

Laupäeval, 15. mail:
13.00 Esilinastub dokumentaalfilm Kodukaitse ajaloost (Sütiste tee 21, Tallinn, info: Peeter Moora, tel 5300 6003)
15.00–17.00 Kogunemine, registreerimine Rehemetsa talus
17.00 Lipu heiskamine, kokkutuleku avamine.

Pühapäeval, 16. mail:
Kell 11.00 Rivistus, lõpetamine

Kokkutuleku osavõtumaks inimese kohta 50 krooni.
Kohtumiseni!

Korraldav toimkond:
Arvo Meos, Enn Viidu, Gunnar Kuusemets, Peeter Moora

Kallis Astrid Mäeväli!

Õnnitleme 5. mail saabuva 80. juubeli puhul!
Tugevat tervist!

Pärnumaa piirkonna juhatus
Keskerakonna Halinga osakond

Kanal 14 tõelistele poliitikahuvilistele!

Esmaspäeviti kell 20.45
ja kordusena pühapäeval kell 15.00
kannab KANAL14 üle
Riigikogu istungit, kus ministrid vastavad opositsiooni arupärimistele.
Head vaatamist!

Nädala juubilar KARL von MÜNCHHAUSEN 290

Mu kõige esimene kokkupuude kirjandusega (olin tollal vast kolmeaastane) oli kõvakaaneline raamat parun von Münchhauseni lugudega, ilmunud 1935. aastal. Esilehel oli kirikutorni otsas rippuva hobuse pilt – see kuulus loo juurde sellest, kuidas kord väga lumisel talvel oli parun öö peale jäänud ning sidunud hobuse mingi posti külge. Kui ta hommikul ärkas, oli lumi sulanud, kuid hobust ei kusagil. Ratsu rippus kirikutorni otsas – post, mille külge parun hobuse sidus, oli olnud rist kirikutorni tipus. Vaat sealt algaski minu armastus kirjanduse vastu.

Münchhauseni lood pole aga hoopiski tühja koha peale tekkinud. Parun Münchhauseni prototüüp oli täiesti reaalne mees.

Karl Friedrich Hieronymus von Münchhausen sündis Saksamaal Bodenwerderis 11. mail 1720 kaheksalapselise pere viienda lapsena. 15-aastasena astus ta paažina Braunschweigi hertsogi teenistusse. 1737. aastal sõitis ta Vene monarhi Anna Leopoldovna peigmehe ja hilisema abikaasa, Braunschweigi hertsogi Anton Ulrichi paažina Venemaale Peterburi.

Kaks aastat hiljem ülendati vapper Münchhausen Vene–Türgi sõjalises kampaanias silmapaistmise eest kornetiks. Vene–Türgi sõjast pärinebki paruni kahurikuulil lendamise lugu – sedasi ta korrigeerinud Vene vägede suurtükituld.

1741. aastal, kohe pärast seda, kui Anna Leopoldovna tsaarinnaks ning tema abikaasa hertsog Anton Ulrich generalissimuseks sai, ülendati parun Münchhausen porutšikuks ja temast sai ihukaardiväepolgu esimese eliitroodu ülem.

Samal aastal toimus Peterburis paleepööre ning troonile tõusis tsaarinna Jelizaveta Petrovna ning, vaatamata oma vaprusele ja teenistusvalmidusele, ei tulnud vabahärra von Münchhauseni hiilgavast sõjaväelasekarjäärist midagi välja. Temast sai rittmeister alles 1750. aastal.

1744. aastal komandeeriti Münchhausen auvahtkonnaga Riiga, kus ta pidi vastu võtma Jelizaveta Petrovna poja pruudi, tulevase keisrinna Katariina II.

Samal aastal abiellus Münchhausen oma sõbra, Liivimaa mõisaomaniku krahv Georg Gustav von Dunteni tütre Jacobinega. Krahv oli Münchhauseni enda juurde pardijahile kutsunud. Siis nad nähtavasti püüdsidki parte nööri otsa aetud pekitükiga ning parun laskis mõisahoonest mööda lendavat parti, kes kukkus läbi korstna lauale – juba valmispraena.

Olles 1750. aastal saanud rittmeistri aukraadi, võttis

Münchhausen sõjaväest aastase puhkuse ning sõitis koju Bodenwerderisse, et vendadega jagada vanematest järele jäänud vara. Kaks korda pikendas Münchhausen oma puhkust ning esitas siis lõpliku lahkumisavalduse koos palvega omistada talle eeskujuliku teenistuse eest alampolkovniku aukraad. Parunile vastati, et selliseid palvekirju tuleb esitada isiklikult, kuid Venemaale ta ei sõitnudki. Lõpuks vallandati ta 1754. aastal teenistusest omavolilise lahkumise eest ning nii jäigi tal saamata kõrgema ohvitseri pension.

Münchhausen veetis elulõpuni Bodenwerderis oma naise Jacobinega 40 äärmiselt õnnelikku, kuigi lastetut abieluaastat. Peamiselt suhtles ta naabritega, kellele armastas oma jahipaviljonis, mis oli täis riputatud kõiksugu jahitrofeesid, või lähedalasuvas trahteris "Preisi Kuningas" pajatada uskumatuid lugusid jahilkäikudest ning oma sõjaväeteenistusest Venemaal.

Kõigile hästi tuntud süžeed (parun sõitis Peterburi saani ette rakendatud hundi seljas, Otshakovis pooleks raiutud hobune ei suutnud kuidagi janu täis juua, paruni poolt kirsikividega tulistatud põdral kasvas sarvede vahele kirsipuu) olid kindlasti Münchhauseni jutustatud fantaasiad.

Samas läksid need lood ruttu rahva hulka. Inimesed jutustasid neid üksteisele edasi ning juba 1781. aastal ilmusid anonüümse autori sulest esimesed Münchhauseni-lood.

1785. aastal sai aga Münchhausenist kirjanduslik kangelane tänu inglise keeles ilmunud Rudolf Erich Raspe raamatule. Järgmisel aastal tõlkis Gottfried August Brüger need lood saksa keelde tagasi, tegi oma täiendused ning üllitas enda nime all. Sealjuures ilmus raamat Münchhauseni elukoha lähistel, Göttingenis.

Parun vihastas hirmsasti Raspe ja eelkõige Brügeri peale, sest nad olid kasutanud tema täisnime. Ühtedel andmetel tahtis ta Brügeri kohtusse anda, teiste andmete järgi ta seda tegigi, kuid hagi ei rahuldatud – tegu olevat ingliskeelse raamatu tõlkega. Pärast seda hakkas Bodenwerderisse saabuma huvilisi, kes tahtsid oma silmaga näha seda luiskamparunit, ning Münchhausen oli sunnitud oma privaatsuse säilitamiseks maja teenritega ümbritsema.

Münchhauseni viimased eluaastad olid üsna õnnetud. 1790. aastal suri tema armastatud naine. Neli aastat hiljem abiellus ta 17-aastase Bernhardine von Brünniga, kes aga elas äärmiselt kergemeelset elu ning tõi õige varsti ilmale tütre, keda 74-aastane parun enda omaks ei tunnistanud, vaid pidas lapse isaks oma sekretäri.

Algas äärmiselt skandaalne ning kulukas lahutusprotsess, mis paruni laostas, Bernhardine aga põgenes välismaale.

Viimasest lahingust oma hädade ja haiguse vastu polnud vanal Münchhausenil enam jõudu ennast patsipidi välja kiskuda, nagu ta olla kord Venemaal sohu sattudes teinud. 22. veebruaril 1797 ta heitis hinge, olles enne veel viimast korda luisanud. Ainus allesjäänud teenijanna küsis talt, kuidas parunihärra kaotas kaks varvast (need olid omal ajal tal Venemaal ära külmunud). Münchhausen vastanud: ühel jahiretkel olla jääkaru need tal otsast ära hammustanud.

Ivari Vee

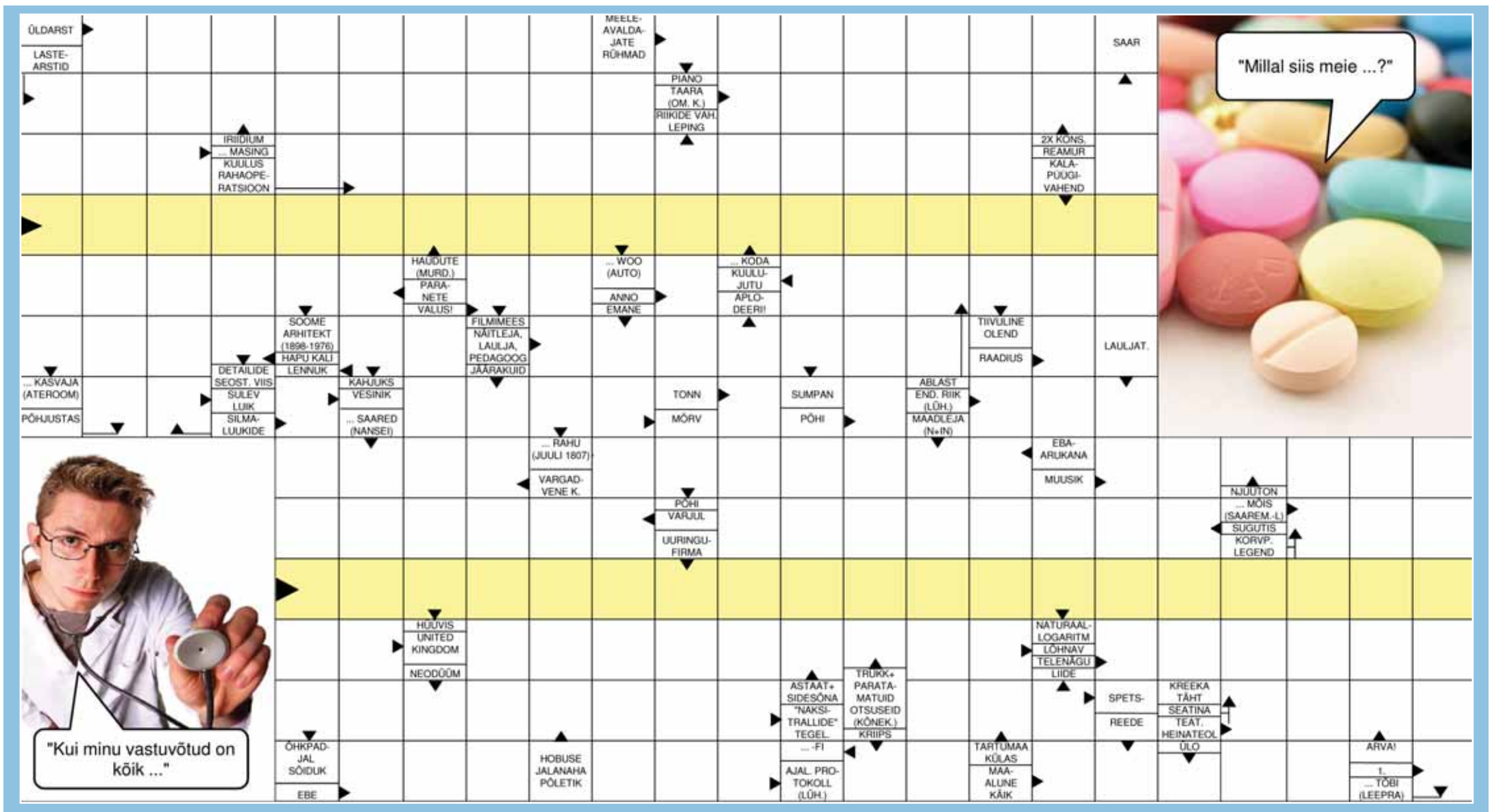

Tablett: "Millal siis meie...? **"... digitaalseks läheme?"**
Doktor: "Kui minu vastuvõtud on kõik..." **"... juba elektrooniliseid."**

Ristsõna:
JAANUS KÕRV

Telli Kesknädal! * Helista 617 77 17 * www.tellimine.ee * tellimine@expresspost.ee